

KRID: 213396918

Telefon: (06-1) 472-8865

Ügyszám: VJ/47/2022.

Iktatószám: VJ/47-100/2022.

Betekinthető!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Melléthei-Barna Ügyvédi Iroda (1122 Budapest, Városmajor u. 46/A fszt. 2., cégkapus elérhetősége: 18201361) által képviselt **Biokontroll Hungária Ellenőrző és Tanúsító Nonprofit Kft.** (1112 Budapest, Oroszvég lejtő 16.) és a szintén Melléthei-Barna Ügyvédi Iroda által képviselt **Magyar Biokultúra Szövetség** (1132 Budapest, Visegrádi utca 53. III. em. 1.) eljárás alá vont vállalkozásokkal szemben az üzletfelek megtévesztése tilalmának és üzletfél választási szabadságát indokolatlanul korlátozó üzleti gyakorlat alkalmazása tilalmának feltételezett megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban – nyilvános tárgyalást követően - meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy

- a Biokontroll Hungária Ellenőrző és Tanúsító Nonprofit Kft. 2015. március 30. napjától 2023. január 30-ig a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 8. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt tényállás megvalósításával megsértette a Tptv. 8. § (1) bekezdésében előírt tilalmat, mivel
  - a piaci helyzetére vonatkozóan olyan állításokat tett (pl. „az egyetlen hazai biotanúsítványt kiállító cég”, „az egyetlen magyar biogazdálkodást tanúsító és ellenőrző szervezet”), amelyekkel az üzletfeleket megtéveszthette, tekintettel arra, hogy a rendelkezésre álló információk szerint az érintett piacon más vállalkozás is nyújtja ezen szolgáltatást,
  - a piaci részesedésével kapcsolatban megtéveszthette az üzletfeleket, tekintettel arra, hogy az üzleti kommunikációjában feltüntetett részesedési adatok esetében nem jelölte meg pontosan, hogy az melyik évre, valamint milyen területekre, továbbá milyen vállalkozástípusra értendő,
- a Biokontroll Hungária Ellenőrző és Tanúsító Nonprofit Kft. 2015. március 30. napjától 2023. január 30-ig megsértette a Tptv. 9. §-át, mivel
  - azt az üzenetet közvetítette az üzletfelei felé, hogy az öko gazdálkodók pályázatainak során a támogatás feltétele a vele való szerződéskötés, szerződés fennállása, a pályázatok azonban ilyen kikötést nem tartalmaztak,
  - alap-feltételrendszerének kommunikációjával azt sugallta az üzletfeleknek, hogy a tanúsítás során az abban foglaltaknak kell megfelelniük, ugyanakkor a tanúsításra, illetve ellenőrzésre feljogosított vállalkozások az ún. biotanúsítás során a vonatkozó jogszabályoknak való megfelelést vizsgálják,
  - az öko gazdálkodásban használt növényvédő szerek, terméknövelő anyagok és növényvédő szernek nem minősülő termékek (továbbiakban: szerlista) kapcsán saját listát állított össze, amelyet úgy kommunikált az üzletfelek felé, mintha az lenne a mindenki által alkalmazható lista, holott ezt a listát a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: NÉBIH) állíthatja össze,
- a Magyar Biokultúra Szövetség 2015. március 30. és 2023. január 30. között a Tptv. 8. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt tényállás megvalósításával megsértette a Tptv. 8. § (1) bekezdésében előírt tilalmat, mivel a Biokontroll Hungária Ellenőrző és Tanúsító Nonprofit Kft. piaci részesedésével kapcsolatban az üzleti kommunikációjában feltüntetett részesedési adatok esetében nem jelölte meg pontosan, hogy az melyik évre, valamint milyen területekre, továbbá milyen vállalkozástípusra értendő.

A jogsértés megállapításán túlmenően az eljáró versenytanács a Biokontroll Hungária Ellenőrző és Tanúsító Nonprofit Kft.-vel és a Magyar Biokultúra Szövetséggel szemben a Tpvt. 76. § (1) bekezdés 1) pontja alapján figyelmeztetést alkalmaz.

Az eljáró versenytanács továbbá arra kötelezi az eljárás alá vontakat, hogy a jelen határozat kézhezvételétől számított 120 napon belül (hitelesen, részletesen dokumentálva) igazolják a megfelelési programjuk működését, a fentiek megvalósítását, illetve megkezdését.

A határozat ellen a kézhezvételtől számított 30 napon belül közigazgatási per indítható. A keresetlevelet a Gazdasági Versenyhivatalnál kell benyújtani elektronikusan az erre rendszeresített űrlap^[1] használatával, mely a Gazdasági Versenyhivatal honlapján érhető el. A Gazdasági Versenyhivatal a keresetet az ügy irataival együtt továbbítja a közigazgatási perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszéknek. A törvényszék eljárásában a jogi képviselő kötelező.

INDOKOLÁS

I.

A vizsgálat tárgya

- 1) A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) 2022. november 9-én kelt, VJ/47/2022. számú végzésével vizsgálatot rendelt el, amelynek indokolása szerint:
- 2) A GVH észlelte, hogy a Biokontroll Hungária Ellenőrző és Tanúsító Nonprofit Kft. eljárás alá vont (a továbbiakban: Biokontroll) 2015. március 30. napjától az ökológiai ellenőrzés és tanúsítás szolgáltatása kapcsán a piaci helyzetére vonatkozóan olyan állításokat tesz pl. „az egyetlen hazai biotanúsítványt kiállító cég”, „az egyetlen magyar biogazdálkodást tanúsító és ellenőrző szervezet”, amely az üzletfeleket megtévesztheti, tekintettel arra, hogy a rendelkezésre álló információk szerint az érintett piacon más vállalkozás is nyújtja ezen szolgáltatást.
- 3) A GVH álláspontja szerint a Biokontroll fenti üzleti gyakorlata alkalmas lehet arra, hogy befolyásolja az ökogazdálkodó üzletfelei és potenciális üzletfelei gazdasági magatartását, ugyanis az ökogazdálkodással már foglalkozó (adott esetben Biokontrollal elégedetlen, tanúsító szervezet váltást tervező) vagy ökogazdálkodással a későbbiekben foglalkozni szándékozó vállalkozásokban olyan téves képzet alakulhat ki, hogy a Biokontrollon kívül más vállalkozás Magyarországon nem végez tanúsító tevékenységet, és így az üzletfelek a szolgáltatást a Biokontrolltól rendeljék meg.
- 4) A fenti magatartásával a Biokontroll a Tpvt. 8. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt magatartás megvalósításával valószínűsíthetően megsértette a Tpvt. 8. § (1) bekezdésében előírt tilalmat.
- 5) A GVH észlelte, hogy a Biokontroll a piaci részesedésével kapcsolatban megtéveszti az üzletfeleket, tekintettel arra, hogy az üzleti kommunikációjában feltüntetett részesedési adatok esetében nem jelöli meg pontosan, hogy az melyik évre (a rendelkezésre álló információk szerint évente változik a részesedése), valamint milyen területekre (pl. mezőgazdasági terület, halastó), továbbá milyen vállalkozástípusra (pl. termelő, feldolgozó, halgazdaság, importőr) értendő.
- 6) A GVH álláspontja szerint a Biokontroll fenti üzleti gyakorlata alkalmas lehet arra, hogy befolyásolja az ökogazdálkodó üzletfelei és potenciális üzletfelei gazdasági magatartását, mivel az üzletfelekben az a téves képzet alakulhat ki, hogy a Biokontroll szolgáltatását érdemes igénybe venniük. Ugyanakkor Magyarországon más vállalkozás is végez tanúsítási tevékenységet.
- 7) A fenti magatartásával a Biokontroll a Tpvt. 8. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt magatartás megvalósításával valószínűsíthetően megsértette a Tpvt. 8. § (1) bekezdésében előírt tilalmat.
- 8) A GVH észlelte, hogy a Magyar Biokultúra Szövetség (a továbbiakban: Szövetség) a Biokontroll (a továbbiakban együtt: eljárás alá vont vállalkozások) piaci részesedésével kapcsolatban megtéveszti az üzletfeleket, tekintettel arra, hogy az üzleti kommunikációjában feltüntetett részesedési adatok esetében nem jelöli meg pontosan, hogy az melyik évre (a rendelkezésre álló információk szerint évente változik a

^[1] http://www.gvh.hu/data/cms1041089/GVH_gvh_k01_19_01.jar

- részesedése), illetve milyen területekre (pl. mezőgazdasági terület, halastó), milyen vállalkozástípusra (pl. termelő, feldolgozó, halgazdaság, importőr) értendő.
- 9) A GVH álláspontja szerint a Szövetség fenti üzleti gyakorlata alkalmas lehet arra, hogy befolyásolja az ökotudáskodó üzletfelei és potenciális üzletfelei gazdasági magatartását, mivel az üzleti kommunikáció hozzájárul ahhoz a téves képzethez, illetve az üzletfelekben azt a feltevést erősíti, hogy a Biokontroll szolgáltatását érdemes igénybe venniük. Ugyanakkor Magyarországon más vállalkozás is végez tanúsítási tevékenységet.
  - 10) A fenti magatartásával a Szövetség a Tpv. 8. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt magatartás megvalósításával valószínűsíthetően megsértette a Tpv. 8. § (1) bekezdésében előírt tilalmat.
  - 11) A GVH észlelte, hogy az ökológiai gazdálkodással kapcsolatos pályázatokra vonatkozó üzleti kommunikációja során a Biokontroll azt az üzenetet közvetíti az üzletfelei felé, hogy az ökotudáskodók pályázataiban során a támogatás feltétele a Biokontroll vállalkozással való szerződéskötés, szerződés fennállása, a pályázatok azonban ilyen kikötést nem tartalmaznak, és ezzel a Biokontroll valószínűsíthetően megsértette a Tpv. 9. §-át.
  - 12) A GVH észlelte továbbá, hogy a Biokontroll alap-feltételrendszerének kommunikációjával azt sugallja az üzletfeleknek, hogy a tanúsítás során az abban foglaltaknak kell megfelelniük, ugyanakkor a tanúsításra, illetve ellenőrzésre feljogosított vállalkozások az ún. biotanúsítás során a vonatkozó jogszabályoknak való megfelelést vizsgálják, és ezzel a Biokontroll valószínűsíthetően megsértette a Tpv. 9. §-át.
  - 13) A GVH észlelte továbbá, hogy a szerlista kapcsán megállapítható, hogy azt a NÉBIH a tanúsító szervezetek javaslata alapján állítja össze, vizsgálja felül és tájékoztató jelleggel teszi közzé a honlapján, mely szerlista hivatalosnak tekintendő. A Biokontroll azonban saját listát állított össze, amelyet úgy kommunikál az üzletfelek felé, mintha az lenne a mindenki által alkalmazható lista, és ezzel a Biokontroll valószínűsíthetően megsértette a Tpv. 9. §-át.
  - 14) A GVH álláspontja szerint az ökotudáskodó üzletfelek és potenciális üzletfelek felé történő üzleti gyakorlat a pályázatokkal, a Biokontroll alap-feltételrendszerével és a szerlistával kapcsolatosan felvethetik azt, hogy a Biokontroll olyan üzleti gyakorlatokat alkalmaz, illetve olyan körülményeket teremt, amellyel megnehezíti a tanúsító szervezetek közötti váltást, valamint az ajánlat való megítélését.
  - 15) A vizsgált üzleti gyakorlat az eljárás alá vont vállalkozások www.biokontroll.hu és www.biokultura.org honlapjain, valamint szakmai platformokon (pl. www.agrarinform.hu), továbbá országos terjesztésű sajtótermékek, illetve online magazinokban közzétett újságcikkek, országosan terjesztett szakmai kiadványok, és egyéb online megjelenések (Facebook oldal, YouTube csatorna) útján valósult meg.
  - 16) A versenyfelügyeleti eljárás lefolytatását a közérdek védelme szükségessé teszi, figyelemmel egyrészt az eljárás alá vont vállalkozások üzleti gyakorlatának kiterjedtségére, amely valószínűsíthetően számos ökotudáskodással foglalkozó vállalkozást érinthet országosan, továbbá figyelemmel arra, hogy az ökológiai gazdálkodást folytató vállalkozások pontos tájékoztatása, az üzletfelek torzításmentes gazdasági döntéshozatali folyamatának védelme kiemelt érdeke a magyar gazdaságnak.
  - 17) A vizsgáló a vizsgálati jelentést¹ 2023. november 7-én terjesztette a Versenytanács elé.
  - 18) Az eljáró versenytanács a vizsgálati jelentést a Tpv. 73. § (3) bekezdése alapján 2023. november 27-én megküldte észrevételezésre², amelyre az eljárás alá vontak 2024. január 16-án tették meg észrevételeiket³.
  - 19) Az eljáró versenytanács felhívására az eljárás alá vontak 2024. március 19-én becsatolták⁴ a megfelelési programjukat.

---

¹ VJ/47-72/2022.

² VJ/47-76/2022.

³ VJ/47-84/2022.

⁴ VJ/47-92/2022.

II. Az eljárás alá vontak

II.1. Biokontroll

20) A Biokontroll egyedüli tulajdonosa a Szövetség, így a Tptv. 15. § (2) bekezdése alapján egy vállalkozáscsoportba tartoznak. A Biokontroll 1996-ban alakult, tanúsító szervezetként, hogy ellenőrizze a magyarországi ökológiai élelmiszer-gazdasági szektor szereplőinek munkáját. Ennek keretében ellenőrzi, hogy az adott gazdasági szereplő megfelel-e valamennyi vonatkozó jogszabályi előírásnak, amennyiben eltérést tapasztal, úgy azt rögzíti, illetőleg megfelelés esetén egyedi azonosítóval ellátott tanúsítványt állít ki.⁵ A Biokontroll tagja a Szövetségnek.

II.2. Szövetség

21) A Szövetség tevékenységét és célkitűzését az alapszabálya határozza meg, célja és tevékenysége az ökológiai gazdálkodás minél szélesebb körű elterjesztése, az ökogazdák érdekeinek védelme és az ökotermékek fogyasztásának jótékony élettani hatásainak megismertetése a fogyasztókkal.⁶⁷

II.3. KKV⁸ státusz és vállalkozáscsoportra vonatkozó információk

22) A Biokontroll adatszolgáltatása⁹ és az Igazságügyi Minisztérium Céginformációs és az Elektronikus Cégeljárásban Közreműködő Szolgálatának adatai¹⁰ alapján az alábbiak állapíthatók meg:

Vállalkozás	Év	Összes foglalkoztatotti létszám fő	Éves nettó árbevétel forintban	Mérlegfőösszeg forintban
Biokontroll	2021	60	746.395.000	470.404.000
	2022	66	990.169.000	530.509.000
	2023	68	1.203.021.000	716.493.000

23) A Szövetség adatszolgáltatásai¹¹ és a bíróságok társadalmi szervezetek nyilvántartásának adatai¹² alapján az alábbiak állapíthatók meg:

Vállalkozás	Év	Összes foglalkoztatotti létszám fő	Éves nettó árbevétel forintban	Mérlegfőösszeg forintban
Magyar Biokultúra Szövetség	2021	2	6.796.000	13.669.000
	2022	2	8.917.000	14.990.000
	2023	2	5.414.000	13.360.000

Vállalkozás	Év	Összes foglalkoztatotti létszám fő	Éves nettó árbevétel forintban	Éves nettó árbevétel euróban meghatározva	Mérlegfőösszeg forintban
	2021	2	8.725.720	23.647	11.680.000

⁵ VJ/47-8/2022. 10. pont

⁶ VJ/194/2005/24. 2. pont

⁷ VJ/47-25/2022.

⁸ A kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény (KKV törvény)

⁹ VJ/47-8/2022. 2. pont

¹⁰ <https://e-beszamolo.im.gov.hu/>

¹¹ VJ/47-8/2022. 2. pont

¹² <https://birosag.hu/civil-szervezetek-nevjegyzeke>

Biokultúra Hungária Nonprofit Kft.	2022	2	11.680.000	29.182	50.026.000
	2023	2	15.717.000	41.150	125.671.000

- 24) A Biokontroll KKV törvény szerinti partnervállalkozása, illetve kapcsolódó vállalkozása a Biokultúra Hungária Nonprofit Kft., mivel a Biokontroll az egyedüli tulajdonosa ezen vállalkozásnak.¹³
- 25) A fentiek alapján megállapítható, hogy az eljárás alá vont vállalkozások KKV-nak minősülnek.
- 26) Az eljárás alá vontakkal szemben a GVH az elmúlt 10 évben nem indított versenyfelügyeleti eljárást.
- 27) Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy VJ/194/2005/24. számon a Versenytanács megszüntette a Biokontroll vállalkozással szemben gazdasági erőfölénnyel való visszaélés miatt indult eljárást, az erőfölény bizonyíthatóságának hiányában.

III.

Az érintett szolgáltatás

III.1. Ökotanúsítás jogszabályi háttere

- 28) Az ökológiai termékek előállításának, feldolgozásának és forgalmazásának ellenőrzése és tanúsítása az Európai Unió élelmiszer-felügyeleti rendszerének szerves részét képezi.
- 29) Az ökológiai termékek előállítását és ellenőrzését jelenleg az Európai Parlament és Tanács 2018/848 rendelete¹⁴ és e jogszabály végrehajtási rendeletei szabályozzák.
- 30) A 2018/848 rendelet Preambulumának (1) pontja szerint: Az ökológiai termelés a gazdaságirányítást és az élelmiszer-termelést is magában foglaló összetett rendszer, amely ötvözi a legjobb környezetvédelmi és éghajlatvédelmi gyakorlatokat, a magas szintű biológiai sokféleség biztosítását, a természeti erőforrások megőrzését és a magas szintű állatjóléti normák és az olyan magas szintű termelési szabályok alkalmazását, amelyek megfelelnek a természetes anyagok és eljárások használatával előállított termékek iránti növekvő fogyasztói keresletnek.
- 31) A tagállamok az ellenőrzési és tanúsítási feladatok egy meghatározott részét akkreditált tanúsító szervezetekre delegálhatják az Európai Parlament és Tanács 2017/625 rendelete¹⁵ nyomán.
- 32) A magyar szabályozás kapcsán a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek ökológiai gazdálkodási követelmények szerinti tanúsításáról, előállításáról, forgalmazásáról, jelöléséről és ellenőrzésének eljárásrendjéről szóló 34/2013. (V.14.) VM rendeletet (a továbbiakban: VM rendelet) érdemes kiemelni.
- 33) Az ökológiai termékekhez kapcsolódó ellenőrzési és tanúsítási feladatok eredménye a gazdasági szereplő részére kiadott írásbeli igazolás, azaz tanúsítvány, és csak ennek birtokában értékesítheti a gazdasági szereplő az ökológiai termelésre vonatkozó utalással az általa előállított, vagy forgalmazott terméket. A tanúsítvány hiányában a gazdálkodó jogszerűen nem tüntetheti fel a termékén a „bio” megjelölést.
- 34) A tanúsító szervezet éves tervének megfelelően, legalább 1 alkalommal helyszíni ellenőrzést végez a gazdasági szereplőnél, az ellenőrzés során talált eltéréseket és nem megfelelőségeket értékeli, javításukra szankciókat szabhat ki. Bizonyos szankciók esetén vissza kell vonnia a tanúsítványt, illetve értesíteni kell az illetékes élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró járási hivatalt, illetve a növény- és talajvédelmi hatáskörben eljáró vármegyei kormányhivatalt arról, hogy a gazdasági szereplő valószínűsíthetően megsértette az „Öko jogszabályi rendelkezéseket”, illetve az ökológiai termelésre utaló kifejezést jogosulatlanul használta. Ilyen esetekben e hivatalok intézkedéseket rendelhetnek el a jogsértés megszüntetésére.

¹³ VJ/47-8/2022. 26. és 27. pont és <https://www.e-cegjegyzek.hu/>

¹⁴ Az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek jelöléséről, valamint a 834/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2018. május 30-i (EU) 2018/848 rendelete

¹⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/625 rendelete (2017. március 15.) az élelmiszer- és takarmányjog, valamint az állategészségügyi és állatjóléti szabályok, a növényegészségügyi szabályok, és a növényvédő szerekre vonatkozó szabályok alkalmazásának biztosítása céljából végzett hatósági ellenőrzésekről és más hatósági tevékenységekről.

III.2. Az érintett piac jellemzői

- 35) A Biokontroll a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek ökológiai követelmények szerinti előállításának, forgalmazásának és jelölésére vonatkozó ellenőrzési és tanúsítvány kiadási szolgáltatás piacán aktív.¹⁶
- 36) A Szövetség előadta, hogy nem szereplője az ökológiai ellenőrzési-tanúsítási piacnak, így a versenyfelügyeleti eljárással érintett piacról részletes információval nem rendelkezik. Ennek fő oka, hogy a Szövetségnek nincs hatósági (minisztériumi és uniós bizottsági) elismertsége, aminek hiányában sem ellenőrzési, sem tanúsítási tevékenységet nem folytathat. A piac bevételeiből még közvetve, a Biokontrollon keresztül sem részesülhet és részesül, tekintettel arra, hogy a Biokontroll nem profitorientált vállalkozásként osztalékot/jutalékot sem fizet a Szövetségnek.¹⁷
- 37) A Biokontroll előadta, hogy együtt olvasva a VM rendeletet és az 2018/848 EU rendeletet egy tanúsító szervezetnek valamennyi mezőgazdasági eredetű termékre vonatkozóan kell szolgáltatását nyújtania, nem specializálódhat egy-egy ágazatra, termékcsoporthoz.¹⁸
- 38) Ennek megfelelően releváns piacként a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek ökológiai termelésből való származásának ellenőrzése és tanúsítása határozható meg.¹⁹
- 39) A Biokontroll szerint ezt az egységes piac-meghatározást erősíti tovább a NÉBIH nyilvántartása is, amely nevesíti, hogy a Magyarországon tanúsítást végző szervezetek milyen tevékenységeket ellenőriznek és tanúsíthatnak.^{20,21,22}
- 40) Az érintett földrajzi piacként Magyarország területe tekinthető, mivel a tanúsító szervezetek tevékenysége a hazai ökológiai szempontú ellenőrzésre terjed ki.²³

III.3. Érintett szolgáltatás

- 41) A versenyfelügyeleti eljárásban érintett szolgáltatás az ökológiai gazdálkodáshoz kapcsolódó ellenőrzési és tanúsítvány kiadási szolgáltatás.

III.4. Keresleti oldal

- 42) A Biokontroll előadta, hogy a piac mérete rendkívül tág, hiszen valamennyi magyarországi mezőgazdasági művelésbe bevonható terület kapcsán felmerülhet az ökológiai szempontú ellenőrzés. Ennek megfelelően a tanúsítási szolgáltatást igénybe vevők, illetőleg potenciálisan igénybe vevők közé tartoznak azon, már korábbi tanúsítással rendelkező partnerek is, akiknek szándékukban áll megőrizni az ökológiai („bio”) minősítést, továbbá azon termelők is, akik újonnan kívánják megszerezni a tanúsítványt.²⁴
- 43) Mindezek alapján potenciális partnernek tekinthető valamennyi mezőgazdasági szereplő, aki az Európai Unió ökológiai termelésre vonatkozó szabályozása alatt termékeket ökológiai gazdálkodásra utaló jelöléssel szeretne forgalmazni, érintse az az előállítás bármely szakaszát, beleértve az importot is. A mezőgazdasági

¹⁶ Lásd a Versenytanács VJ/194-24/2005. számú döntésének 29. pontját (VJ/47-8/2022. 3. pont)

¹⁷ VJ/47-25/2022.

¹⁸ VJ/47-8/2022. 4. pont

¹⁹ VJ/47-8/2022. 5. pont

²⁰ A tanúsító szervezetek tevékenysége egységesen az alábbi területekre terjed ki:

- ökológiai növénytermesztés,
- ökológiai vadon termő növények gyűjtése,
- ökológiai gombatermesztés,
- ökológiai méhészet,
- ökológiai állattartás,
- ökológiai tenyésztett vízállatok tartása,
- algák ökológiai begyűjtése és termesztése,
- feldolgozott ökológiai takarmányok előállítása,
- ökológiai termékek kereskedelme,
- feldolgozott ökológiai élelmiszer előállítása,
- ökológiai termékek raktározása,
- ökológiai termékek importja és exportja,
- ökológiai bortermelés.

²¹ forrás: <https://portal.nebih.gov.hu/-/tanusito-szervezetek-magyarorszagon>

²² VJ/47-8/2022. 6. pont

²³ VJ/47-8/2022. 8. pont

²⁴ VJ/47-8/2022. 14. pont

szereplők bármilyen formában végezhetik tevékenységüket: lehetnek őstermelők, gazdasági társaságok, társadalmi szervezetek.²⁵

- 44) Az ökológiai termelésben részt vevők száma folyamatosan nő Magyarországon, míg 2005-ben 1551, addig 2021-ben már 5129 mezőgazdasági termelő folytatott ökológiai gazdálkodást.²⁶ 2022-ben pedig 6189 mezőgazdasági termelő volt nyilvántartásba véve. A potenciális partnerek volumenét jól tükrözi Magyarország mezőgazdasági területeinek nagysága (2020-ban 4921,8 ezer hektár, 2021-ben 5049 ezer hektár, 2022-ben 5081 ezer hektár)²⁷ és az ökológiai gazdálkodásba bevont területek nagysága (2020-ban 301430 hektár, 2021-ben 293597 hektár, 2022-ben 325729 hektár). Nagyságrendileg a mezőgazdasági területek 5%-a áll ökológiai gazdálkodás alatt.²⁸

IV.

A vizsgált üzleti gyakorlat

- 45) A versenyfelügyeleti eljárásban az kerül vizsgálatra, hogy
- a Biokontroll megtévesztette-e üzletfeleit a szolgáltatásával kapcsolatos üzleti gyakorlatával,
  - a Szövetség megtévesztette-e az üzletfeleket a Biokontroll piaci részesedésével kapcsolatban, valamint
  - a Biokontroll korlátozta-e üzletfeleinek választási szabadságát a szolgáltatása vonatkozásában.

IV.1. Vizsgált üzleti gyakorlat

- 46) Jelen versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált időszak a 2015. március 30. napjától kezdődő időszak; azonban megjegyzendő, hogy a Szövetség módosította a honlapját, így 2023. január 30-tól már nem érhető el rajta a kifogásolt tartalom. Az üzleti kommunikációt a vizsgálati jelentés 3. számú melléklete tartalmazza.
- 47) A Biokontroll előadta, hogy nem archiválja az általa használt marketing anyagokat, szórólapokat, így nem áll rendelkezésére egy olyan átfogó adatbázis, amely tartalmazná a 2015. március 30. napjától alkalmazott szórólapokat.²⁹
- 48) A Biokontroll ugyanakkor átnézte az elérhető elektronikus és papír alapú dokumentumait és az alábbi kommunikációs eszközöket csatolta.
- szórólap (2014-ben, esetleg 2015-ben használta),
  - OMÉK leporellók (2015-ben használta),
  - megállító tábla (2018-ban használta),
  - A5-ös szórólap (2021-ben frissítésre került).³⁰³¹

IV.2. A Biokontroll piaci helyzetére vonatkozó kijelentések

- 49) A Biokontroll „az egyetlen hazai biotanúsítványt kiállító cég” és „az egyetlen magyar biogazdálkodást tanúsító és ellenőrző szervezet” állításaira vonatkozó kijelentéseit az alábbi helyeken tette közzé:
- saját Facebook oldalán,
  - Facebookon futó hirdetésben,
  - agroinform.hu,
  - agrokep.vg.hu,
  - magyarnemzet.hu,
  - agrarszektor.hu oldalakon, valamint
  - femina.hu oldalakon megjelent cikkekben.

IV.3. Piaci részesedésre vonatkozó adatokkal kapcsolatos megtévesztés

- 50) A Biokontroll
- honlapokon (agrarkozosseg.hu, agrarszektor.hu) megjelent tájékoztatásokban és

²⁵ VJ/47-8/2022. 15. pont

²⁶ https://www.ksh.hu/stadat_files/mez/hu/mez0038.html

²⁷ https://www.ksh.hu/stadat_files/mez/hu/mez0008.html

²⁸ VJ/47-8/2022. 16. pont

²⁹ VJ/47-27/2022. 1. pont

³⁰ VJ/47-27/2022. 2. pont

³¹ VJ/47-27/2022. 3. pont

- Youtube videóiban
- olyan információkat tett közzé, hogy a magyar biotermelés mintegy 90%-a hozzá kötődik.

IV.4. Pályázatokkal kapcsolatos magatartás

51) A Biokontroll

- saját honlapján,
- egyes portálokon megjelenő cikkekben (pl. agrarszektor.hu oldalon megjelent cikk),
- a Facebookon,
- a Youtube-on megtalálható kisfilmekben

azt kommunikálja, hogy a vele történő szerződéskötés az ökológiai gazdálkodásra történő áttérést támogató egyes pályázatok sikeres elbírálásának feltétele, vagy az elbírálás során plusz pontot jelent.

IV.5. Alap-feltételrendszer

52) A Biokontroll

- saját honlapján és
- egyéb tájékoztatásban (NAK tájékoztató anyagok)

akként kommunikál, hogy aki a Biokontroll ellenőrzött partnereként folytat ökológiai gazdálkodást, azokra a Biokontroll által meghatározott Alap-feltételrendszer betartása a kötelező.

IV.6. Felhasználható szerek³²

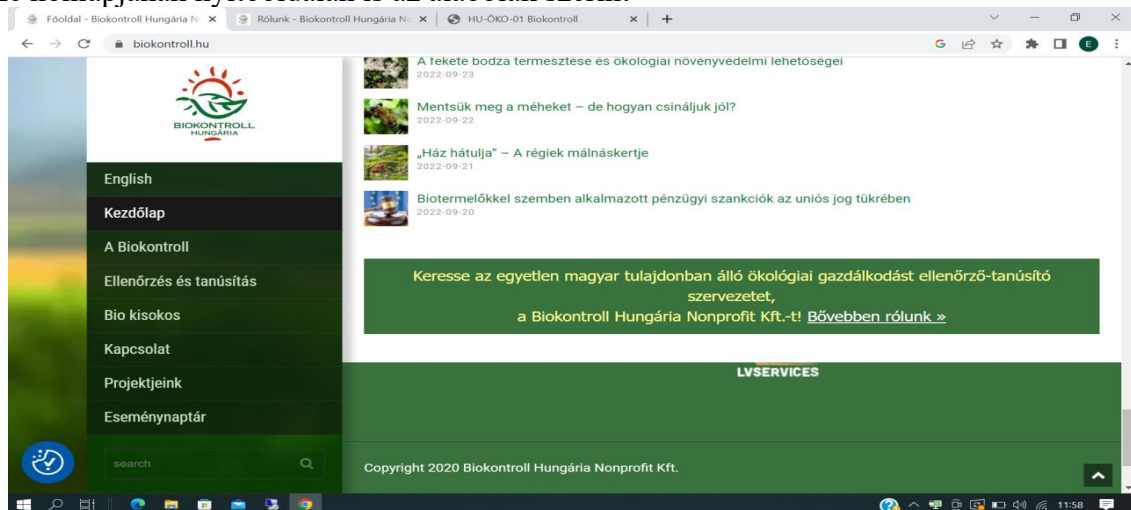
53) A Biokontroll

- egyes sajtómegjelenésekben (pl. mezohir.hu-n megjelent cikk),
- saját honlapján és
- Facebook-oldalán

akként kommunikál, mintha a Felhasználható Szerek listáját ő állítaná össze és a lista kizárólag nála lenne elérhető.

IV.7.1. A Biokontroll piaci helyzettel kapcsolatos nyilatkozata

54) A Biokontroll előadta, hogy a kommunikációiban azt a valós üzenetet tünteti fel, hogy a Biokontroll az egyetlen magyar tulajdonú biogazdálkodást tanúsító és ellenőrző szervezet. A Biokontroll az alábbi üzenetet teszi közzé honlapjának nyitóoldalán is az alábbiak szerint³³

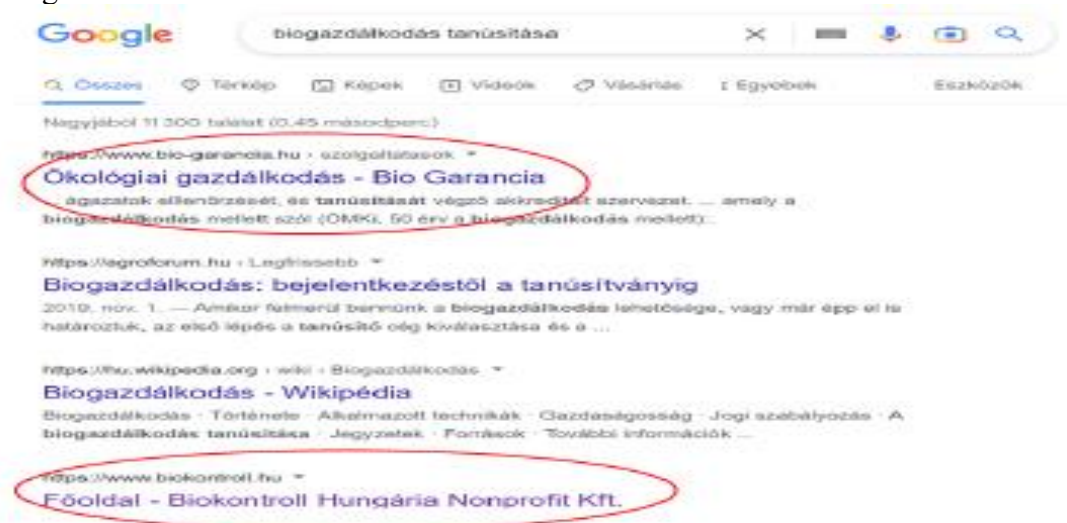

55) A Biokontroll előadta, hogy a <https://www.biokontroll.hu/> honlapján a következő szerepel: „...az egyetlen magyar tulajdonban álló ökológiai gazdálkodást ellenőrző-tanúsító szervezet...”

³² Az ökológiai gazdálkodásban alkalmazható növényvédő szerek, terméskövelő anyagok és növényvédő szernek nem minősülő termékek.

³³ VJ/47-4/2022. 4. pont

- 56) A Biokontroll csatolta az IM Céginformációs Szolgálatának 2022. július 22-én kelt hivatalos cégmásolatát, melynek a II. 1/1 - 1/4 rovatai tartalmazzák, hogy a Biokontroll kizárólag a magyar tagokból álló Magyar Biokultúra Szövetség tulajdonát képezi.³⁴
- 57) A Biokontroll megküldte a versenytársának a hivatalos cégmásolatát, amelyen kizárólag egy svájci illetékességű társaság (EASY-CERT group AG) van feltüntetve tulajdonosként.³⁵
- 58) A Biokontroll előadta, hogy jelenleg a Biokontroll (mely igazoltan magyar tulajdonú) és a svájci tulajdonú Bio Garancia Kft. nyújtja a szolgáltatást Magyarország területén. Erről a tényről bármely gazdasági társaság, fogyasztó könnyedén információt szerezhet, hiszen a NÉBIH weboldalán folyamatosan listázza azokat a szervezeteket, akik a fenti tanúsító tevékenységet elvégezhetik.³⁶ Szintén megjelenik mindkét szolgáltatást nyújtó vállalkozás az egyes pályázatok benyújtása során a Magyar Államkincstár megfelelő oldalán is, hiszen a pályázatok benyújtása során kötelező megjelölni a két tanúsító szervezet közül a pályázó szerződéses partnerét.³⁷
- 59) A Biokontroll előadta, hogy egy egyszerű Google keresés alapján is gyorsan információt szerezhet az érdeklődő a biogazdálkodást tanúsító szervezetekről.³⁸

IV.7.2. Piaci részesedéssel kapcsolatos információk

- 60) A Biokontroll előadta, hogy az éves jelentéseiben mindenki számára hozzáférhető módon, évről-évre közzéteszi a tevékenységére vonatkozó adatokat.³⁹
- 61) Előadta továbbá, hogy nem áll rendelkezésére arra vonatkozóan információ, hogy a másik tanúsító szervezet hány partner részére, illetőleg milyen nagyságú terület vonatkozásában nyújtja szolgáltatásait, így a saját piaci részesedése során az alábbi metodikát vette alapul.⁴⁰
- 62) A Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) nyilvántartja az ökológiai gazdálkodást folytató termelők számát. A táblázat adataiból látszik, hogy 2020-ban 5128, 2021-ben 5129 ökológiai gazdálkodó szerepel az összesítésben, amely adat a Magyarországon működő két tanúsító szervezet statisztikai adatszolgáltatásából származik.⁴¹ A Biokontroll 2020-ban 4765, 2021-ben 4617 gazdálkodónak nyújtott szolgáltatást, így 2020-ban a mezőgazdasági termelők 92,92%-a, 2021-ben pedig 90,01%-a állt szerződéses jogviszonyban a Biokontrollal.⁴²
- 63) Az ökológiai gazdálkodásba bevont terület a KSH adatbázisa alapján 2020-ban 301430 hektár, 2021-ben 293597 hektár, 2022-ben 325729 hektár volt. A Biokontroll 2020. év esetében 259339 hektár, 2021-ben pedig 259823 hektár ökológiai gazdálkodás alatt álló terület vonatkozásában nyújtott szolgáltatást, így 2020-

³⁴VJ/47-69/2022.

³⁵VJ/47-69/2022.

³⁶<https://portal.nebih.gov.hu/-/tanusito-szervezetek-magyarorszagon>

³⁷VJ/47-4/2022. 5. pont

³⁸VJ/47-4/2022. 6. pont

³⁹<https://www.biokontroll.hu/ellenorzes-es-tanusitas/dokumentumtar/eves-jelentesek/>

⁴⁰VJ/47-8/2022. 20. pont

⁴¹https://www.ksh.hu/stadat_files/mez/hu/mez0038.html

⁴²VJ/47-8/2022. 21. pont

ban a KSH szerinti összterület 86,03%-a, illetőleg 2021-ben 88,49%-a vonatkozásában biztosította a jogszabályok szerinti tanúsítást.⁴³

- 64) Hivatkozott arra is, hogy az Országgyűlés elé terjesztett 2018. évi agrárjelentés, ökológiai gazdálkodást bemutató részére, amely szerint a magyar ökológiai gazdálkodás területe az adott évben 209.382 hektár volt és ekkor 184.985 hektár területet ellenőrzött, így az általa ellenőrzött terület aránya 88,34% volt.
- 65) Hivatkozott továbbá az IFOAM-FIBL 2021-es éves világlejelentésre, mely Magyarországon 2019-ben 303.190 hektár ökológiai gazdálkodási területről számol be – a KSH adataival egyezően, így a Biokontroll területaránya 88,12 %, mivel az általa ellenőrzött terület 2019-ben 267.156 hektár volt.

IV.8. Pályázatokkal kapcsolatos információk

- 66) A Biokontroll előadta, hogy Vidékfejlesztési Programokban az ökológiai gazdálkodásra történő áttérésre és az ökológiai gazdálkodás fenntartására a Magyar Kormány pályázati felhívásokat hirdetett meg a honlapján, amelyek kötelezően előírták, hogy a támogatás feltétele, hogy a gazdálkodó a támogatás teljes időtartamára tanúsító szervezettel kötött érvényes szerződéssel rendelkezzen. Ebből adódóan a szerződés felmondása a támogatási jogosultság elvesztésével járhat.
- 67) Számos esetben a pályázati kiírás előírja, hogy a támogatás feltétele, hogy a gazdálkodó a támogatás teljes időtartamára rendelkezzen tanúsító szervezettel kötött érvényes szerződéssel. Arra van lehetőség, hogy egy adott vállalkozás más tanúsító szervezettel szerződjön le egyes pályázatok, pályázati időszakok kapcsán, azonban a VM rendelet alapján egy gazdasági szereplő ökológiai termelését egyidejűleg csak egy tanúsító szervezet ellenőrzése alatt végezheti.⁴⁴
- 68) Tekintettel arra, hogy egy adott pályázat a tanúsítás folyamatos meglétét követeli meg a pályázati időszak alatt, és a VM rendelet alapján az ellenőrzést és így a tanúsítást egyidejűleg csak egy tanúsító szervezet végezheti, így valamely tanúsító szervezettel kötött szerződés megszüntetése a pályázaton elnyert támogatás visszafizetését is eredményezheti. A VM rendeletnek megfelelő ellenőrzőszervezet váltás biztosítja a rendszerbe tartozás folyamatosságát (ez egy létező gyakorlat), ez azonban nem azonos a szerződés megszüntetésével.⁴⁵
- 69) A Biokontroll ehhez kapcsolódóan példákat csatolt pályázati felhívásokról.⁴⁶
- 70) Az eljáró versenytanács a tanúsító szervezet váltás kapcsán hivatkozta az alábbi üzletfél nyilatkozatokat (ld. vizsgálati jelentés 4. számú melléklet).
- „Az együttműködést nem segítették elő, ez által megszűnt a bizalom és hosszas vita során tudtuk csak felmondani a szerződést. Számunkra kifogásolt volt a Biokontroll hivatalos 5 éves felmondási ideje, sokáig húzták és halasztották annak felmondási proceduráját, így nagy nehezen, de sikerült akkor kilépni tőlük.”
  - „A szolgáltatóváltáskor a Biokontroll záró ellenőrzést tartott, amely során a „kákán is csomót keresve* igyekezett a váltást megnehezíteni, miközben az azt megelőző éves ellenőrzések során soha nem talált súlyos hibát, csak adminisztratív javaslatokat tett cégünknek.”

IV.9. Alap-feltételrendszerrel kapcsolatos információk az eljárás alá vontak előadása alapján

⁴³ VJ/47-8/2022. 22. pont

⁴⁴ VJ/47-4/2022. 32. pont

⁴⁵ VJ/47-4/2022. 33. pont

⁴⁶ A <https://www.palyazat.gov.hu/> oldalon az „Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása” című felhívás szerint, melynek kódszáma: VP4-11.1.1.-11.2.1.-21. E Felhívás 3.4.1.1 Műszaki és szakmai elvárások A.) Jogosultsági kritériumok (4) bekezdése a következőket tartalmazza: „A támogatásba vont igénylő a támogatásba vont területekre vonatkozóan a kötelezettségvállalás teljes időtartama alatt vállalja, hogy az adott év minden napjára vonatkozóan hazai akkreditációval rendelkező ökológiai tanúsító szervezettel kötött érvényes szerződéssel rendelkezik.” Egyéb programoknál (15-20 ilyen program volt) a Kormány honlapján (<https://www.palyazat.gov.hu/> megjelentetett pályázati felhívások az ökológiai termék előállítóknak plusz pontokat biztosítottak az elbírálás során

Például a fent hivatkozott felhívás 4.4.2. Kiválasztási kritériumok 3. Tartalmi értékelési szempontok A támogatási kérelem bírálása (12) bekezdése szerint: Ha a támogatást igénylő részt vett az itt jelzett ökológiai célú támogatásban, akkor részére 2 pont adható. A „Kertészet - ültetvénytelepítés és gyógynövénytermesztés támogatása” című felhívás 4.4.2. Kiválasztási kritériumok 3. Tartalmi értékelési szempontok 1. pontja: A projekthez kapcsolódó ökológiai gazdálkodás folytatása és/vagy ökológiai minősítéssel való rendelkezés 3 plusz pontot jelent. További példa szerint: Ökológiai gazdálkodás folytatása 3 pont adható a két öko-gazdálkodást tanúsító szervezet valamelyikének igazolása alapján.

- 71) A VM rendelet határozza meg azokat a feltételeket, amely alapján a NÉBIH az adott vállalkozást, így a Biokontrollt is tanúsítást végző tanúsító szervezetként elismeri. Az elismerés érdekében a Biokontrollnak kérelméhez csatolnia kellett a tanúsítási rendszerében részt vevő gazdasági szereplőkkel szemben támasztott követelményrendszert, amennyiben a tanúsító szervezet ilyen alkalmaz. Ez a követelményrendszer a Biokontroll Alap-feltételrendszere, tehát az Alap-feltételrendszer célja a jogszabályi megfelelés és a vállalkozások segítése.⁴⁷
- 72) Ahhoz, hogy egy gazdálkodás megszerezhesse a biogazdálkodás tanúsítványt számos, körülbelül 18-20 folyamatosan változó jogszabálynak kell megfelelnie. Az eljárás alá vontak előadták, hogy az Alap-feltételrendszer kidolgozásával a Biokontroll ezen jogszabályi követelményeket gyűjtötte egy helyre és rendszerezte azokat, sok esetben magyarázatot és útmutatót is adva a partnereinek. Az Alap-feltételrendszer és az alapjául szolgáló jogszabályok tehát nem különíthetők el egymástól, a Biokontroll sem azt kommunikálja, hogy két külön dologról van szó. Abban az esetben, amennyiben az adott partner megfelel az Alap-feltételrendszernek, úgy szükségképpen megfelel az alapul fekvő jogszabályoknak is.⁴⁸
- 73) Az Alap-feltételrendszer tehát olyannak tekinthető, mint egy compliance program a vállalkozás működésén belül. Ahhoz, hogy a jogszabályok hatékonyan beépíthetők legyenek a vállalkozások működésébe, célszerű, hogy azokhoz értelmezés, részletezés is társuljon, így összerendezésre kerüljön az egy adott területet felölelő szabályozás.⁴⁹
- 74) Az Alap-feltételrendszer a közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogszabályokon és a hazai jogszabályokon alapul, így az ellenőrzések során szükségszerű, hogy mind az Alap-feltételrendszernek, mind a jogszabályoknak való megfelelést ellenőrzi a Biokontroll.
- 75) A Biokontroll Alap-feltételrendszerét az ökológiai gazdálkodásért felelős illetékes hatóság (korábban az Agrárminisztérium, jelenleg a NÉBIH)⁵⁰ az elismerés folyamatában jóváhagyta, és az a VM rendelet szerinti dokumentum.
- 76) A Biokontroll azóta minden Alap-feltételrendszerben végzett változtatásról folyamatosan tájékoztatja a NÉBIH-et és a Nemzeti Akkreditáló Hatóságot.
- 77) A Biokontroll az Alap-feltételrendszert 2015. március 30. napja óta 13 alkalommal módosította.⁵¹
- 78) A Biokontroll a szolgáltatásait megrendelőkkel megkötött szerződése évtizedek óta tartalmazza, hogy a szolgáltatás megrendelője vállalja, hogy „(...) a szolgáltató Alap-feltételrendszere és egyéb előírásai szerint gazdálkodik és azok rendelkezéseit magára nézve kötelezőnek tekinti (...)”.
- 79) Az Alap-feltételrendszer módosítása elsődlegesen a jogszabályi változások és a hatóságok általi iránymutatások módosulása miatt szükséges.⁵²
- 80) A Biokontroll az Alap-feltételrendszer módosításáról a Biokultúra szakfolyóiratban, illetőleg a honlapján tájékoztatja partnereit és az érdeklődőket.⁵³
- 81) A tájékoztatás kiterjed a módosítás hatályára, illetőleg a módosított rendelkezések ismertetésére.⁵⁴

IV.10. Felhasználható szerekekkel kapcsolatos információk

- 82) A Biokontroll honlapján a vonatkozó jogszabályi követelményeket ismerteti a vállalkozásokkal, továbbá egy ABC szerint kereshető, a jogszabályi követelményekre reflektáló adatbázist tesz elérhetővé a vállalkozások részére. A jegyzékbe azok a készítmények kerülnek, amelynek forgalmazói, gyártói kéri ezt, és a Biokontrollal erre szerződést kötnek, valamint ha összetételük megfelel az EU öko rendeletekben foglaltaknak, továbbá, ha jogszerűen használhatók Magyarországon. A Biokontroll ügyfeleit semmi nem kötelezi arra, hogy ezek közül a szerekek közül válasszanak, gyakran nem is teszik ezt; a gazdák lényegesen

⁴⁷ VJ/47-4/2022. 18. pont

⁴⁸ VJ/47-4/2022. 19. pont

⁴⁹ VJ/47-4/2022. 20. pont

⁵⁰ VJ/47-61/2022. 2. pont. Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal 02.4/04154/007/2009. iktatószámú határozata, illetőleg a 02.4/0084/000/2010. iktatószámú tájékoztatása, mely az Alap-feltételrendszerének elismerésére vonatkozik.

⁵¹ VJ/47-61/2022. 3. pont

⁵² 2015. április 1., 2016. április 1., 2017. június 1., 2018. március 1., 2018. szeptember 1., 2019. május 1., 2020. március 1., 2021. április 1., 2021. május 1., 2021. szeptember 1., 2022. január 1., 2022. július 1. 2023. július 1.

⁵³ VJ/47-61/2022. 4. pont

⁵⁴ VJ/47-61/2022. 5. pont M/2. melléklet. Biokultúra szakfolyóirat 2022. 2-3. száma, mely 54. oldalán található a 2022. július 1. napjától hatályos módosításra vonatkozó tájékoztatás.

⁵⁵ VJ/47-61/2022. 5. pont

többféle szert használnak, mint ami a jegyzékekben (NÉBIH, Tanúsító szervezetek) együttesen szerepelnek.⁵⁶

- 83) A Biokontroll előadta, hogy jelen esetben arról van szó, hogy a Biokontroll felhasználóbarát módon, egy helyen, könnyedén kereshetően biztosítja az információkat a vállalkozások számára.⁵⁷
- 84) A Biokontroll szerint az ökológiai gazdálkodóknak nincs szükségük listára, mint ahogyan erre fel is hívja figyelmüket a honlapján.⁵⁸
- 85) A Biokontroll előadta, hogy egyes forgalmazók úgy szeretnék az ökológiai gazdálkodásban felhasználható készítményeket forgalmazni, hogy hivatkozhasanak arra, hogy a Biokontroll azokat megfelelőnek látja. A Biokontroll listájára kizárólag a forgalmazók kérésére, velük kötött szerződés alapján kerülnek a készítmények, így ez ténylegesen a Biokontroll szerlistája, amely 22 éve elérhető.
- 86) A Biokontroll tisztában van azzal, hogy a NÉBIH is működtet egy más tartalmú szerlistát, amire a honlapján minden esetben hivatkozik. Közvetlenül is elérhető a Biokontroll weboldalról a „Bio kisokos” menü „NÉBIH szerlista” pont.⁵⁹
- 87) A Biokontroll előadásaiban folyamatosan kiemeli a NÉBIH szerlistát, annak szerepét. Megjelenik továbbá Dr. Roszik Péter: Az ökológiai gazdálkodásról, gazdálkodóknak közérthetően kiadványban is.⁶⁰ A kiadvány 88. oldalán az alábbi magyarázat olvasható a NÉBIH szerlista kapcsán.⁶¹
- „Az ismertetett hatóanyagok felhasználásával készülő készítmények akkor használhatók, ha megfelelnek a tápanyagpótlásra vonatkozó általános EU és hazai előírásoknak. A hazai engedélykivarral rendelkező készítményekről a NÉBIH könnyen kereshető listát működtet, amelyet honlapján tesz elérhetővé (<https://termesnovelo.nebih.gov.hu/Engedelykereso/kereso>). A keresőben beállítható az ökológiai gazdálkodásban való használhatóság is, ezen kívül a NÉBIH működtet egy önálló, ökológiai gazdálkodásban használható termésvövelők listát is, amelyen kizárólag engedélykivarratokkal rendelkező készítmények szerepelnek.”⁶²*

IV.11. A Szövetség piaci részesedéssel kapcsolatos nyilatkozata

- 88) A Szövetség előadta, hogy Magyarországon jelenleg két akkreditációval rendelkező tanúsító szervezet működik: a Biokontroll és a Bio Garancia Kft.⁶³ Mindkét akkreditáló szervezet ugyanazon szolgáltatásokat nyújtja, működésük minden megkülönböztetés nélkül lefedi a mezőgazdasági termelés különböző ágazatait az ökológiai növénytermesztéstől, az ökológiai állattartáson át a feldolgozott ökológiai takarmányok előállításáig. Ennek megfelelően a két akkreditáló szervezet azonos, egységes szolgáltatást nyújt a magyarországi ökológiai termelésben részt vevők, illetőleg részt venni kívánók számára. Nemcsak az akkreditáló szervezetek szolgáltatása egységes, hanem az ökológiai termelést folytató mezőgazdasági szereplők részére nyújtható támogatások is egységesek: az egyes pályázati kiírások nem differenciálnak a különböző mezőgazdasági szakágak között.⁶⁴
- 89) A Szövetség hivatkozta a IV.7. és VI.1.2. pontban már bemutatott jelentéseket, amelyekre tekintettel kommunikálta a Szövetség a Biokontroll piaci részesedésére vonatkozó adatokat.⁶⁶
- 90) Kiemelte, hogy a jelenleg hatályos jogszabályok alapján egy ökogazdálkodást végző termelő egyszerre csak egy akkreditáló szervvel állhat szerződés jogviszonyban.⁶⁸

⁵⁶ VJ/47-4/2022. 26. pont

⁵⁷ VJ/47-4/2022. 27. pont

⁵⁸ „Minden anyag - köztük a felsoroltak is - csak a hatályos EU és/vagy hazai jogszabályok előírásai szerint, illetve a hatóság engedélye szerint alkalmazhatók! ... Az EU bio rendeletek értelmében a mellékletében felsorolt tápanyagokat és növényvédelmi céllal használható anyagokat (2021/1165 rendelet itt letölthető) a gazdálkodó szervezetek külön engedélyek nélkül használhatják...”

⁵⁹ VJ/47-61/2022. 6. pont

⁶⁰ A kiadvány az alábbi linken érhető el https://www.biokontroll.hu/wp-content/uploads/2019/04/okologiai_gazdalkodasrol_gazdaknak_3-kiadas_interaktiv.pdf?x79664

⁶¹ VJ/47-61/2022. 7. pont

⁶² VJ/47-61/2022. 7. pont

⁶³ <https://portal.nebih.gov.hu/-/tanusito-szervezetek-magyarorszagon>

⁶⁴ Lsd. a www.palyazat.gov.hu weboldalon elérhető pályázatok.

⁶⁵ VJ/47-12/2022.

⁶⁶ VJ/47-12/2022.

⁶⁷ VJ/47-12/2022.

⁶⁸ VJ/47-12/2022.

IV.12. A harmadik felek által benyújtott információk

- 91) A harmadik felek által megküldött információkat a vizsgálati jelentés 4. számú melléklete tartalmazza.
- 92) Ezek az eljárás tárgyát képező állítások kapcsán akként foglalhatóak össze, hogy a harmadik felek részéről nem volt olyan nyilatkozat, amely szerint azért választották a Biokontrollt, mert magyar tulajdonú vagy piacvezető vállalkozás volt, illetve az is megjegyzendő, hogy számos megkeresett vállalkozás váltott a Biokontroll versenytársáról a Biokontrollra, illetve ugyanez fordítva is megtörtént és a váltás indokaként szakmai és üzleti indokok kerültek meghatározásra és csak elvétve volt olyan előadás, hogy a Biokontroll megpróbálta volna megakadályozni a szerződés megszüntetését, a versenytársra való váltást.
- 93) A GVH a harmadik felek megkeresése kapcsán a Biokontroll által megküldött adatokat vette alapul. A GVH a kiválasztás során figyelemmel volt arra, hogy gazdasági társaságokat, illetve őstermelőket egyaránt megkeressen, valamint a megkereséssel az ország több vármegyéje és Budapest is érintett legyen (Pest, Csongrád-Csanád, Fejér, Borsod-Abaúj-Zemplén, Zala, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Bács-Kiskun, Békés, Hajdú-Bihar, Somogy és Győr-Moson-Sopron).

V.

Eljárás alá vontak álláspontja

V.1.A Biokontroll álláspontja

V.1.1. A Biokontroll álláspontja a vizsgálati szakaszban

V.1.1.1. A Biokontroll nem kommunikálta, hogy egyedüli piaci szereplő

- 94) A Biokontroll álláspontja szerint azok a vállalkozások, amelyek úgy döntenek, hogy biominősítést kívánnak szerezni, erre éveken keresztül készülnek fel. Az öko jelölésre felhatalmazó tanúsítvány elnyeréséhez 2-3 év bio gazdálkodásra van szükség, amit minden esetben megelőz egy felkészülési időszak, amely során a gazdálkodó megismeri és mérlegeli a bio gazdálkodás feltételrendszerét, előnyeit és nehézségeit. Elmondható, hogy a bio gazdálkodás jelentős elköteleződést és megfeleléségi elvárást jelent a vállalkozás részéről.⁶⁹
- 95) Fentieknek megfelelően kijelenthető, hogy minden olyan vállalkozás, amelyik úgy dönt, hogy bio minősítést kíván szerezni, tisztában van a bio minősítés szabályrendszerével és feltételeivel, így azzal is, hogy a bio minősítést, mely szervezetek tudnak igazolni. A Biokontroll meggyőződése, hogy minden vállalkozás, aki úgy dönt, hogy belevág a bio minősítés megszerzésébe, szükségszerűen találkozik mindkét tanúsító szervezet nevével, így tisztában van azzal, hogy a Biokontrollon kívül más vállalkozás is nyújt hasonló szolgáltatást a piaci szereplőknek.⁷⁰
- 96) A Biokontroll álláspontja szerint jelen esetben nem B2C kommunikációról van szó, mivel mind a Biokontroll, mind a partnerei, potenciális partnerei a biogazdálkodás területén aktívak, szakmai ismeretekkel rendelkező gazdasági társaságok, őstermelők vagy családi gazdálkodók, akik nem fogyasztóként, hanem üzleti partnerként járnak el.⁷¹
- 97) A Biokontroll hangsúlyozta továbbá, hogy nem kommunikálta azt, hogy Magyarországon kizárólagosan ő nyújtana biogazdálkodás tanúsítására és ellenőrzésére vonatkozó szolgáltatást. A Biokontroll kizárólag a tulajdonosi háttérre tett utalást, mely valós és igazolható állítás és nem alkalmas arra, hogy a Biokontroll üzletfeleit, potenciális üzletfeleit megtévedesse.⁷² A Biokontroll nem akart ennél se többet, se kevesebbet kommunikálni. Ettől eltérő, illetőleg más tartalmú üzenet közzététele esetlegesen adminisztratív tévedésre vezethető vissza, amelyet a Biokontroll mindenképpen korrigál.⁷³
- 98) A Biokontroll elkötelezett amellett, hogy a magatartása mindenkor megfeleljen a vonatkozó jogszabályoknak és megkezdte az általa alkalmazott kommunikációk felülvizsgálatát annak érdekében, hogy elkerülje az esetleges félreértéseket, és pontosítsa az üzenetek tartalmát.⁷⁴

⁶⁹ VJ/47-4/2022. 7. pont

⁷⁰ VJ/47-4/2022. 7. pont

⁷¹ VJ/47-4/2022. 6. pont

⁷² VJ/47-27/2022. 3. pont

⁷³ VJ/47-4/2022. 8. pont

⁷⁴ VJ/47-4/2022. 9. pont

V.1.1.2.A Biokontroll jogszerűen alkalmaz piaci pozíciójára vonatkozó állításokat

- 99) A Biokontroll álláspontja szerint az általa a piaci részesedése körében kommunikált adatok a közzétételük időpontjában valóságosak és igazolhatóak voltak.⁷⁵
- 100) A Biokontroll vitatta a GVH azon megállapítását, miszerint „Biokontroll a piaci részesedésével kapcsolatban megteveszti az üzletfeleket, tekintettel arra, hogy az üzleti kommunikációjában feltüntetett részesedési adatok esetében nem jelöli meg pontosan, hogy az mely évre (a rendelkezésre álló információk szerint évente változik a részesedése), valamint milyen területekre (pl. mezőgazdasági terület, halastó), továbbá milyen vállalkozástípusra (pl. termelő, feldolgozó, halgazdaság, importőr) értendő.”⁷⁶
- 101) A Biokontroll álláspontja szerint objektív források alapján a piaci részesedése a teljes időszakban és valamennyi olyan területen, amelyre vonatkozóan hivatalos, KSH adatok rendelkezésre állnak 86-89%-a volt. A Biokontroll igazolta azon állításának megalapozottságát, hogy a tevékenységéhez kötődik a „magyar biotermelés mintegy 90%-a”.⁷⁷
- 102) A Biokontroll leszögezte, hogy kommunikációja a piac egészére irányult. Álláspontja szerint a biominősítés tanúsítási piac, mint érintett piac, amely magába foglalja valamennyi részterület bio minősítését egységes, így nem lehet versenyjogi értelemben részpiacokról beszélni, következésképpen a piaci részesedést sem szükséges területenként megjeleníteni, illetve a kapcsolódó kommunikációt sem szükségszerű piaci szegmensenként külön megfogalmazni.^{78,79}
- 103) Az állítást grammatikailag értelmezve egyértelmű, hogy a Biokontroll 90% körüli piaci részesedését szükséges bizonyítani, melynek eleget is tett. Önmagában pedig az a tény, hogy egy vállalkozás az elért többletteljesítményét kommunikálja, nem lehet jogszerűtlen, ennek kommunikálását semmi sem zárja ki.^{80,81}
- 104) A piaci részesedés alapjául szolgáló információk nyilvánosak, bárki számára ellenőrizhetőek. Megjegyezte, hogy a Kúria⁸² még a fogyasztói kommunikációk esetében sem vár el különleges ellenőrizhetőséget.⁸³
- 105) A Biokontroll álláspontja szerint a piaci részesedési adatokat megfelelően alátámasztják a Biokontroll szerződéses partnerei számának, illetőleg az általa ellenőrzött területek nagyságának a KSH szerinti összes termelőhöz, illetőleg összterülethez való viszonyítása.⁸⁴
- 106) A Biokontroll kiemelte, hogy a GVH észrevételei alapján, az állított jogsértés elismerése nélkül, vállalja felülvizsgálni a közzétett kommunikációit és szükség esetén módosítja azokat, közzéteszi a piaci részesedésének kommunikálása során, hogy mely időtartamra, mely szegmensre vonatkozik a közzétett adat.⁸⁵

V.1.1.3.A pályázati rendszerből adódó sajátosságok

- 107) A Biokontroll álláspontja szerint a pályázati dokumentációk egyértelműen tartalmazzák arra vonatkozó rendelkezést, hogy vagy feltétele a támogatás igénybevételének az ökológiai gazdálkodás folytatása, vagy ilyen minősítésért többletpont adható. Ennek megfelelően annak kommunikálása, hogy a Biokontrollal, mint tanúsító szervezettel kötött szerződés plusz pontot eredményezhet egyes pályázatokon, valóságos állítás. Kiemelte, hogy az ökológiai termék előállítókra vonatkozó pályázati kiírások nevesítik is mindkét tanúsító szervezetet, így a Biokontroll nem is kommunikálhatná – ahogy nem is teszi – a kizárólagosságát.⁸⁶
- 108) A Biokontroll minden olyan esetben, amikor a partnere szolgáltatót kívánt váltani, a teljes szakmai támogatását biztosította és a váltás elé akadályt vagy nehézséget nem gördített.⁸⁷

⁷⁵ VJ/47-4/2022. 10. pont

⁷⁶ VJ/47-4/2022. 11. pont

⁷⁷ VJ/47-4/2022. 11. pont

⁷⁸ VJ/47-4/2022. 12. pont

⁷⁹ Ld. e tekintetben a mintegy szó jelentését: megközelítőleg véve; az alsó vagy a felső határral megadva; körülbelül. Forrás: <https://wikiszotar.hu/ertelmezo-szotar/Mintegy>

⁸⁰ A Kúria Kf.VI.37.735/2018/7. számú ítélete VJ104/2015. számú versenyfelügyeleti eljárásban

⁸¹ VJ/47-4/2022. 13. pont

⁸² A Kúria Kf.VI.37.735/2018/7. számú ítéletében rögzítette, hogy a vállalkozásoknak nem szükséges részletes tájékoztatást, mintegy információhalmazt adni a kommunikációk címzettjeinek.

⁸³ VJ/47-4/2022. 14. pont

⁸⁴ VJ/47-8/2022. 23. pont

⁸⁵ VJ/47-4/2022. 15. pont

⁸⁶ VJ/47-4/2022. 31. pont

⁸⁷ VJ/47-4/2022. 33. pont

- 109) A Biokontroll hangsúlyozta, hogy nem vitatta, hogy más tanúsító szervezettel való szerződéskötés esetén az adott vállalkozás ne pályázhatna sikerrel, és arra sem tett utalást, hogy a pályázati feltételekben meghatározott előnyök kizárólag a Biokontrollal kötött szerződéses kapcsolattal érhetőek el. A Biokontroll mindössze azt kommunikálta, hogy a vele kötött szerződés megfelel a pályázati kiírásban foglaltaknak.⁸⁸
- 110) A Biokontroll e körben felülvizsgálja és szükség szerint pontosítja a partnerei, potenciális partnerei felé kommunikált üzeneteket.⁸⁹

V.1.1.4. Alap-feltételrendszer kialakítása

- 111) A Biokontroll álláspontja szerint a GVH félreértelmezi a Biokontroll által felállított Alap-feltételrendszer jelentőségét.⁹⁰
- 112) A Biokontroll hangsúlyozta, hogy az Alap-feltételrendszert a szakmai hatóság elfogadta, így annak tartalmával, szakmaiságával nem merülhet fel sem ágazati, sem versenyjogi aggály. A folyamatos jogszabályi változások miatt előfordulhat, hogy az Alap-követelményrendszer valamely ponton még aktuálisan nem követi le a változást, azonban pontosan emiatt tájékoztatja a Biokontroll a partnereit is arról, hogy minden esetben a jogszabályok élveznek elsőbbséget.⁹¹
- 113) A Biokontroll Alap-feltételrendszere nem váltja, nem is válthatja fel a jogszabályokat, azok betartásához csak egy rendszerezett, magyarázatokkal ellátott segítséget nyújt. Az Alap-feltételrendszert alkalmazók számára is egyértelmű, hogy a feltételrendszer a vonatkozó jogszabályokra épül, és ellenőrzés esetén ezen jogszabályok betartását vizsgálja a Biokontroll, vagy bármely más tanúsító szervezet.
- 114) A Biokontroll tevékenységének jelentősége éppen abban áll, hogy a vállalkozásoknak ad általuk is használható mankót annak érdekében, hogy megszerezhessék a biogazdálkodás tanúsítványt, hiszen valamennyi jogszabály nyilvános, bárki számára elérhető, azonban a hozzáadott értéket az adja, hogy az összes hatályos jogszabályt, szükséges dokumentumot megfelelően rendszerezve, magyarázatokkal ellátva, sok esetben kitöltési útmutatókkal kiegészítve bocsátja a Biokontroll partnerei számára.⁹²
- 115) A Biokontroll fenntartja, hogy az általa alkalmazott Alap-feltételrendszer minden vonatkozó jogszabályi követelménynek megfelel, ugyanakkor annak következő módosítása során még hangsúlyosabban kiemeli, hogy a feltételrendszer a vonatkozó jogszabályok alapján, azokra épülve készült, amely rendelkezéseket tematikusan összerendezve, több esetben a szakhatósággal egyeztetett magyarázattal ellátva tartalmazza.⁹³

V.1.1.5. A Biokontroll nem alkalmaz szerlistát

- 116) A Biokontroll vitatta, hogy a kommunikációja azt a látszatot keltené, hogy az általa közzétett adatbázis a mindenki által alkalmazható lista lenne. A Biokontroll kiemeli a honlapján, hogy a vonatkozó jogszabályok szerinti szerek alkalmazhatóak, és ehhez a gyakorlati alkalmazáshoz csupán egy kereshető adatbázist biztosít, azonban ez az adatbázis nem váltja ki a jogszabályok megfelelő ismeretét és betartását, továbbá nem sugallja, hogy kizárólag az adatbázisban szereplő szerek teljesítik a jogszabályi elvárásokat, azonban az adatbázisban való feltüntetés arra garancia, hogy az ott szereplő szer ezen feltételeknek megfelel. A Biokontroll hangsúlyozta azonban, hogy ez az adatbázis nem taxatív, a Biokontroll sem korábban, sem jelenleg nem kommunikálja ezt egyetlen felületen sem. Ezen túlmenően a Biokontroll partnereit külön tájékoztatja a NÉBIH honlapján elérhető listáról is. Valójában tehát ebben a körben egy, a Biokontroll által a partnerei (és minden más, biogazdálkodást végző vagy végezni kívánó vállalkozás számára) nyújtott többlet szolgáltatásról van szó, ami könnyíti az ügyfelek és a tájékozódók dolgát. A piaci verseny egyik kiemelt célja pedig éppen az, hogy a vállalkozások több és jobb többletszolgáltatást kínáljanak a partnereiknek.⁹⁴
- 117) Annak érdekében, hogy még pontosabban kommunikálja a fentieket, a Biokontroll honlapján található közvetlen linkről elérhető a NÉBIH vonatkozó, szerlistát tartalmazó honlapja.⁹⁵

---

⁸⁸ VJ/47-4/2022. 34. pont

⁸⁹ VJ/47-4/2022. 35. pont

⁹⁰ VJ/47-4/2022. 17. pont

⁹¹ VJ/47-4/2022. 21. pont

⁹² VJ/47-4/2022. 23. pont

⁹³ VJ/47-4/2022. 24. pont

⁹⁴ VJ/47-4/2022. 28. pont

⁹⁵ VJ/47-4/2022. 29. pont

V.1.2. A Biokontroll észrevételei a vizsgálati jelentésre⁹⁶

- 118) A Biokontroll előadta, hogy a vizsgálati jelentésben kifogásolt magatartásokat, amint arra a vizsgálati jelentés 223. pontja is utal, megváltoztatta, a kifogásolt közlési módozatokkal felhagyott és azoktól a jövőben külön hatósági felhívás hiányában is tartózkodni fog.
- 119) Hangsúlyozta, hogy abban az esetben, amennyiben az eljáró versenytanács mégis a magatartásának jogellenességét állapítaná meg, álláspontja szerint a vizsgálati jelentés által javasolt figyelmeztetés, mint jogkövetkezmény alkalmazásával megvalósulna a Tptv. 78. § (8) bekezdésében megfogalmazott cél.
- 120) Továbbá tájékoztatta az eljáró versenytanácsot arról is, hogy a folyamatban lévő versenyfelügyeleti eljárás kimenetelétől függetlenül versenyjogi megfeleléségi programot vezet be, amelynek célja, hogy a jövőben az országos, új elemet tartalmazó kereskedelmi kommunikációi megfelelő jogi kontrollt követően jussanak el az üzletfelekhez és potenciális üzletfelekhez.
- 121) Előadta, hogy a vizsgálati jelentés VI.1.1. pontja a „Piaci helyzettel kapcsolatos nyilatkozat” című fejezetben utal arra, hogy a kommunikációjában azt a valós üzenetet tünteti fel, hogy az egyetlen magyar tulajdonú biogazdálkodást tanúsító és ellenőrző szervezet. Hivatkozott arra, hogy utal a vizsgálati jelentés 79. pontja arra, hogy az állítás valóságtartalmának alátámasztásaként csatolta a cégmásolatát, melynek a II. 1/1 - 1/4 rovatái tartalmazzák, hogy a Biokontroll kizárólag a Magyar Biokultúra Szövetség tulajdonát képezi, továbbá a vizsgálati jelentés 80. pontja utal arra is, hogy megküldte a versenytársának a hivatalos cégmásolatát, amelyen kizárólag egy svájci illetékességű társaság (EASY-CERT Group AG) van feltüntetve tulajdonosként.
- 122) A Biokontroll álláspontja szerint rögzíthető, hogy a vizsgálati jelentés nem vitatja azon tény valóságosságát, hogy a Magyarországon jelen lévő, akkreditált két biominősítést végző vállalkozás, azaz a Biokontroll, illetve a Bio Garancia Kft. közül csak a Biokontroll áll magyar tulajdonban, aminek tényét úgy értelmezi, hogy a vizsgálati jelentés által megfogalmazott kifogás arra irányul, hogy a korábban alkalmazott közlései a tekintetben voltak megtévesztőek, hogy más vállalkozás Magyarországon nem végez tanúsító tevékenységet.
- 123) Ennek megfelelően álláspontja szerint továbbra is jogszerűen hivatkozhat arra, hogy „az egyetlen magyar tulajdonban álló ökológiai gazdálkodást ellenőrző-tanúsító szervezet”, illetve, hogy „az egyetlen hazai, a magyar ökogazdák tulajdonában álló ellenőrző és tanúsító szervezet”, mivel egyrészt ezen állítások önmagukban nem utalnak kizárólagos jelenlétre a magyarországi ökotanúsítási piacon, másrészt igazolt módon valós tartalmú állítások. Véleménye szerint, így mindaddig, amíg e közlések környezete, vagy az azokhoz kapcsolódó esetleges további közlések nem keltik annak hamis látszatát, hogy az egyetlen magyar tulajdonú szervezet egyben az egyetlen magyarországi tanúsító szervezetnek is minősül, azok jogszerűen használhatóak. Önmagában ugyanis az arra való valóságnak megfelelő utalás, hogy nincs másik olyan magyarországi piaci szereplő, amely magyar tulajdonban áll, vagy amely magyar ökogazdák tulajdonában áll, nem kifogásolható a Tptv. szabályai alapján.
- 124) Tekintettel arra, hogy a vizsgálati jelentés is elismeri, hogy jelentőséggel bír a piaci szereplők számára, hogy ökotanúsítási szolgáltatást egy multinacionális, külföldi vállalkozáscsoport tagjától, vagy pedig magyar tulajdonban, ráadásul végső soron más ökogazdálkodók tulajdonában álló vállalkozástól veszik igénybe, véleménye szerint a piaci versenybe való túlzott beavatkozás lenne annak megtiltása, hogy a hazai tulajdonosi körére hivatkozhasson saját szolgáltatásainak népszerűsítése során.
- 125) Álláspontja, hogy az ügyfelek és potenciális ügyfelek egyéb, a Biokontroll piaci helyzetére vonatkozó kommunikációit helyesen értették (azaz úgy értették, hogy kizárólag azt állítja, hogy az egyetlen magyar tulajdonú ökotanúsítási szolgáltatást végző vállalkozás és nem úgy, hogy az egyetlen Magyarországon bejegyzett, ilyen szolgáltatást végző jogi személy). Ugyanakkor a teljeskörű megfelelés és az esetleges félreértések elkerülése érdekében vállalta, hogy a jövőben tartózkodni fog attól, hogy a kommunikációjában „egyetlen magyar” vagy „egyetlen hazai” (vagy ezekkel egyenértékű) piaci szereplőként aposztrofálja magát.
- 126) Előadta, hogy a piaci részesedésre vonatkozó kereskedelmi kommunikációját is megváltoztatta és a GVH által kifogásolt állításokat a honlapjáról és más kommunikációs csatornáiról törölte és azokat a jövőben sem fogja alkalmazni, illetve vállalta, hogy a jövőben, amennyiben %-ban meghatározott piaci részesedést kommunikál, úgy annak részleteit bemutatja, illetve a partnereknek és potenciális partnereknek címzett kommunikációiban ezekre pontosan hivatkozik.

⁹⁶ VJ/47-84/2022.

- 127) A teljesség kedvéért megjegyezte azt is, hogy a Szövetség honlapján található, a piaci részesedésére vonatkozó állítás egy korábbi honlapverzió a GYIK (Gyakran Ismételt kérdések) fejezetben volt elérhető és az a 2016-os piaci részesedésére utalt (a korábbi honlapra ez a tartalom akkor került ki). Előadta ugyanakkor, hogy ismeretei szerint a Szövetség a piaci részesedésére vonatkozó állítást a honlap megújításakor, 2022. decemberben eltávolította és azon jelenleg semmilyen információ nem található ezzel kapcsolatban. Tehát ugyan vitatja, hogy a korábbi kommunikációja megtévesztette volna az üzletfeleket (hiszen a tényleges piaci részesedése a VJ/47-4/2022 adatszolgáltatás és a vizsgálati jelentés megállapítása szerint is nagyságrendileg 90% körül alakult), ugyanakkor a teljeskörű megfelelés és az esetleges félreértések elkerülése érdekében vállalta, hogy a jövőben, amennyiben számszerűsített piaci részesedésére hivatkozik, úgy a hivatkozások a vizsgálati jelentésben elvárt részletességű és pontosságú lesz.
- 128) Előadta, hogy az eljárás során korábban előadottakkal összhangban hangsúlyozni kívánja, hogy a pályázati dokumentáció mindkét tanúsító szervezetet nevesíti, azaz az üzletfelei és potenciális üzletfelei is tisztában vannak azzal, hogy a Biokontrollon kívül mely vállalkozás rendelkezik az ökotanúsítás engedéllyel. A piaci szereplők azzal is tisztában vannak, hogy a jogszabályi előírások alapján egyidőben kizárólag egy tanúsító szervezet tanúsíthatja az érintett öko minősítését, így a Biokontrollal kötött szerződés kizárja, hogy a másik vállalkozással is hatályos szerződést tartson fenn a vállalkozás.
- 129) Előadta, hogy a kommunikációi során kizárólag arra kívánta felhívni tehát az üzletfelek és potenciális üzletfelek figyelmét, hogy a pályázat elbírálása során előny vagy adott esetben belépési feltétel, hogy ökotanúsításra vonatkozó szerződéssel rendelkezzen az érintett vállalkozás.
- 130) Hivatkozott arra, hogy minden olyan esetben, ha egy vállalkozás úgy dönt, hogy a megkötött szerződést megszünteti, úgy ezt elfogadja és nem gördít semmilyen akadályt sem a szolgáltatóváltás elé. Éppen az ügyfél szempontjából fontos ugyanakkor, hogy a szerződés megszüntetése esetén a jogszabályi előírások és a szerződéses rendelkezéseknek mindenben megfelelő módon járjanak el a felek, hiszen ellenkező esetben egy adminisztrációs hiba miatt akár évek munkája vesztet kárba vagy eshet el a vállalkozás a már megítélt agrár támogatástól. Határozottan visszautasította azt, hogy bármely felmondás esetén „a kákán is a csomót kereste volna”.
- 131) A fentiek alapján a teljeskörű megfelelés érdekében vállalta, hogy a jövőben a pályázatokkal kapcsolatos kommunikációja során tartózkodni fog attól, hogy félreérthető módon kommunikálja a fennálló jogviszony szükségességét vagy előnyét. Ezzel szemben az üzletfeleit és potenciális üzletfeleit ebben a körben arról fogja tájékoztatni, hogy „az ökogazdálkodók pályázatainak során a támogatás feltétele vagy (esettől függően) az elbírálásnál előnyt jelent ökotanúsítást végző vállalkozással való szerződéskötés”.
- 132) Az Alap-feltételrendszerrel kapcsolatos magatartás kapcsán előadta, hogy a vizsgálat során kifejtette és azt a vizsgálati jelentés is rögzíti, hogy az általa kidolgozott és folyamatosan felülvizsgált Alap-feltételrendszer célja, hogy az ökotanúsításra vonatkozó rendkívül bonyolult és szerteágazó jogszabályi előírásokat összefoglalja, elmagyarázza és rendszerezze. Meggyőződése, hogy az általa elkészített Alap-feltételrendszer egy olyan valós, jelentős többlettértékkel bíró szolgáltatás, amely az ügyfelei számára elősegíti a jogszabályi megfelelést. A kereskedelmi kommunikációja során lényegében azt állította, hogy az a vállalkozás, amely az Alap-feltételrendszert betartja, az a jogszabályi előírásokat is betartja, így azon vállalkozások megfelelését (hatályos szerződés fennállása és az ellenőrzést követően). Álláspontja szerint az Alap-feltételrendszer kidolgozásával és kommunikációjával kapcsolatban a Tpv. 9. §-ának megvalósulása nem vethető fel.
- 133) A felhasználható szerekkel kapcsolatos magatartás esetében rögzíteni kívánta, hogy a honlapján elérhető szerlista kidolgozása komoly szakmai munka, amelyet a hatóságok is elismernek és amely valós szolgáltatást jelent az üzletfelei számára.
- 134) Ahogyan a vizsgálat során kifejtette, az ökotanúsításra vonatkozó jogszabályok nem ökogazdálkodásban használható szereket, hanem hatóanyagokat sorolnak fel, így annak ellenőrzése, hogy egy adott szer használható-e ökogazdálkodásban, komoly szakmai munkát és felkészültséget feltételez. Az általa összeállított szerlistával nem egy kizárólagos szerlistát tesz közzé (és ezt nem is kommunikálja vagy sugallja) amelyet lehet az ökogazdálkodásban használni, hanem egy olyan listát, amely kapcsán az ökomínósítással kapcsolatos előírásoknak történő megfelelést garantálja. Ez tehát nem egy taxatív szerlista, ráadásul a partnereit és potenciális partnereit a vizsgálat ideje alatt módosított honlapján keresztül tájékoztatja a NÉBIH honlapján elérhető szerlistáról is, amelyben szintén olyan szerek vannak felsorolva, amelyek ökogazdálkodásban használhatók.

- 135) A vizsgálati jelentésben azonosított és kifogásolt kommunikáció kapcsán előadta, hogy azok álláspontja szerint semmilyen módon sem merítik ki a Tpv. 9. §-ban foglalt tilalmat, hiszen a. „A szervezet honlapján elérhetőek az alkalmazható készítmények, anyagok, amelyeket jó szívvvel ajánlok” egy ajánlást jelent, nem állítja, hogy kizárólag ezek a szerek lennének alkalmazhatók az öko tanúsítás elérése érdekében; b. „A listánkon megtalálható készítményekről a Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. kijelenti, hogy azok hatóanyagaik alapján megfelelnek az EU bio rendeletek előírásainak, ezáltal az ökológiai gazdálkodásban alkalmazhatók” sem azt állítja, hogy kizárólag ezek lennének alkalmazhatók ökológiai gazdálkodásban, hanem azt, hogy ezek használhatóságát garantálja; c. „Az ökológiai gazdálkodásban való alkalmazhatóságot a legegyszerűbben úgy ellenőrizhetik a Tisztelt Partnereink, ha megnézik a Biokontroll honlapján a Felhasználható szerek listáját” szintén azt jelzi, hogy a honlapon közzétett szerlistában található szerek biztosan használhatók (tehát nem szükséges a szerekben található egyes hatóanyagokat egyesével ellenőrizni, hanem ha az adott szer a honlapon található szerlistában szerepel, úgy a készítmény használható ökológiai gazdálkodásban).
- 136) A fentiek alapján határozott álláspontja, hogy sem a honlapján közzétett szerlista, sem az azzal kapcsolatos kommunikáció semmilyen módon sem korlátozza indokolatlanul az üzleti partnerek választási szabadságát.
- 137) Végezetül fontosnak tartotta ismételt rögzíteni, hogy nem profitorientált vállalkozás, a tulajdonosa az eredményéből nem részesül, célja elsősorban a hazai ökológiai gazdálkodás előmozdítása, a tudatosság növelése, a piaci szereplők segítése. Az általa alkalmazott kommunikáció célja tehát nem irányult az üzleti partnerek megfélemlítésére vagy azok választási szabadságának korlátozására; ugyanakkor a korábban kifejtettek szerint készen áll a kereskedelmi kommunikációjának módosítására a teljeskörű megfelelés érdekében és vállalja, hogy ennek részeként rövid határidővel versenyjogi megfelelési programot vezet be.

V.2.1. A Szövetség álláspontja a vizsgálati szakaszban

- 138) A Szövetség álláspontja szerint a Biokontroll piaci részesedése kapcsán kommunikált adatok valóságosak és ellenőrizhetőek.⁹⁷⁹⁸ A Szövetség kommunikációja szerint a magyarországi biotermelés mintegy 90%-a a Biokontrollhoz köthető.⁹⁹
- 139) A Szövetség álláspontja szerint megfelelően igazolta, hogy az általa alkalmazott állítás valós tartalmú, így magatartása kapcsán nem állapítható meg az üzletfelek megfélemlítése. Mivel a Szövetség nem nyújt tanúsítási szolgáltatást, e tekintetben nincsenek szerződéses partnerei, működése során érdekképviselői tevékenységet lát el, így fogalmilag kizárt, hogy bármilyen formában is korlátozza az üzletfelek választási szabadságát.¹⁰⁰

V.2.2. A Szövetség észrevételei a vizsgálati jelentésre¹⁰¹

- 140) A Szövetség rögzíteni kívánta, hogy megismerte és mindenben egyetért a kizárólagos tulajdonában álló Biokontroll vizsgálati jelentésre adott észrevételeivel, így az abban foglaltakat megismételni nem kívánja. A Szövetség előadta, hogy a Biokontroll által bevezetésre kerülő megfelelési programban részt vesz, így tisztviselői a megfelelési program keretein belül versenyjogi oktatásban fognak részt venni, valamint a megfelelési program rendelkezéseit magára nézve kötelezőnek fogja elismerni. Ennek megfelelően a Szövetség honlapján és esetleges más kommunikációs csatornákon kizárólag a Biokontroll által bevezetésre kerülő megfelelési program alapján elfogadott kommunikációt teszi közzé. A vizsgálati jelentés kapcsán a Szövetség hangsúlyozni kívánta, hogy a honlapjának korábbi verziójában valóban található volt egy utalás a Biokontroll piaci részesedésére. Ez az információ a 2016-os piaci részesedésre vonatkozott és a GYIK (Gyakran Ismételt kérdések) fejezetben volt elérhető, azonban a Szövetség a honlap megújításakor, 2022. decemberben ezt az információt eltávolította, azon jelenleg semmilyen információ nem található a Biokontroll részesedésével kapcsolatban. A Szövetség fontosnak tartotta rögzíteni, hogy nem profitorientált vállalkozás, elsődleges célja az ökológiai gazdálkodás és -termékfeldolgozás elterjesztése, valamint az ökotermékek fogyasztásának népszerűsítése, a fentiekén kívül az ökológiai gazdálkodáshoz kapcsolódó jogszabályalkotás támogatását végzi.

⁹⁷ VJ/47-12/2022.

⁹⁸ VJ/47-12/2022.

⁹⁹ VJ/47-12/2022.

¹⁰⁰ VJ/47-12/2022.

¹⁰¹ VJ/47-85/2022.

V.3. A Biokontroll előadása¹⁰² a tárgyaláson és azt követően az előzetes álláspontra

- 141) A Biokontroll hivatkozott arra, hogy az alap-feltételrendszer egy olyan dokumentum, amely arra szolgál, hogy az ökológiai gazdálkodást ténylegesen folytató, illetőleg az ökológiai gazdálkodásra átállni tervező gazdálkodók egy szakmai olvasónak közérthető formátumban ismerhessék meg az ökológiai gazdálkodásra vonatkozó jogszabályokat, az abból fakadó kötelezettségeket. Hangsúlyozta, hogy a vonatkozó jogszabályok és az alap-feltételrendszer közé nem fektethető automatikusan egyenlőségjel: a feltételrendszer tartalmaz minden jogszabályi előírást, azonban bizonyos kérdésekben túl is mutat a szigorú jogszabályi szövegen. Vannak olyan témakörök, melyek esetében bár a vonatkozó EU-s jogszabályok kötelezettséget írnak elő, azonban a kötelezettség teljesítéséhez szükséges feltételeket nem definiálja pontosan. Ezekben a területeken ad, nyújt többet a közérthető megfogalmazáson felül a Biokontroll az alap-feltételrendszerével, az egyértelműség és a későbbi viták elkerülésére ezekre a pontokra tesz javaslatokat az alap-feltételrendszer. Ilyen terület például a betegségek megelőzése, vetésváltás, növényi sorrend, nem iparszerű állattartás, melyek a nem könnyen megkülönböztethető fajták jegyei, szennyződések kezelése, stb.
- 142) Álláspontja szerint önmagában a releváns joganyag összefoglalása és érthetővé alakítása is nagy értéket képvisel az ügyfeleknek, hiszen a kezdeti időszakhoz képest alkalmazandó három darab EU ökológiai rendelethez képest ma már több, mint 20 uniós jogszabályt kell követniük és alkalmazniuk a gazdálkodóknak. A fentiek mellett az alap-feltételrendszer az általa megfogalmazott javaslatokkal segíti értelmezni és gyakorlati tartalommal megtölteni a vonatkozó jogszabályokat. Mindezek alapján álláspontja szerint rögzíthető, hogy a jogszabályoknak és az alap-feltételrendszernek való megfelelést egyúttal vizsgálja, természetesen a jogszabályok prioritása mellett. A fent kifejtettek alapján hivatkozik arra, hogy rögzíthető, hogy amennyiben egy gazdálkodó megfelel a Biokontroll alap-feltételrendszerének, úgy az alkalmazandó jogszabályoknak is meg fog felelni. Fontosnak tartotta kiemelni, hogy a Biokontroll (illetőleg jogelődje) már több évtizede alkalmaz szakmai feltételrendszert. A korábban hatályos (140/1999. (IX. 3.) Kormányrendelet és a 2/2000. (I. 18.) FVMKÖM együttes rendelet) kifejezetten előírták a tanúsító szervezetek számára egy, az objektivitását biztosító feltételrendszer elkészítését, a 79/2009. (VI. 30.) FVM rendelet kötelezően előírta az ellenőrző tanúsító szervezet elismeréséhez benyújtandó dokumentumként „a tanúsító szervezet Öko EK rendeletben előírtaknak megfelelő követelményrendszerét.” A követelményrendszerek alkalmazása jogszabályi kötelezettségből fakad.
- 143) Véleménye szerint, így a jelenleg hatályos 34/2013. (V. 14.) VM rendelet is előírja, hogy amennyiben alkalmaz a tanúsító szervezet követelményrendszert, úgy azt a szakhatóság részére szükséges engedélyezés végett megküldeni, melynek eleget tett. Itt kívánta rögzíteni, hogy az MGSZH, illetőleg a jelenleg hatáskörrel rendelkező NÉBIH, mint szakhatóság ismeri és elfogadta az általa alkalmazott alap-feltételrendszer tartalmát. Az MGSZH 02.4/041054/007/2009. iktatószámú tájékoztatásában rögzítette, hogy „[...] a Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. által beadott az ökológiai gazdálkodás alap-feltételrendszere című dokumentumot „Az ökológiai kozmetikai termékek előállításának előírásai” című fejezet kivételével a tanúsító rendszer elismerését kérelmező beadvány részének, és fentebb hivatkozott határozattal elismertnek tekintjük”.
- 144) Rögzíteni kívánta továbbá, hogy az alap-feltételrendszernek való megfelelés követelményét tartalmazza a mintaszerződése is. Hasonlóan az alap-feltételrendszerhez, a tanúsító szervezetek kötelesek az általuk alkalmazott mintaszerződéseket is megküldeni a szakhatóság részére az engedélyezés során. A Biokontroll ennek a jogszabályi kötelezettségének eleget tett. Ennek megfelelően hatáskörrel rendelkező szakigazgatási szerv ismeri és elfogadja az általa alkalmazott mintaszerződés tartalmát, amely nem jelent mást, mint, hogy a szakhatóság nem talált semmilyen kifogásolni valót abban, hogy a Biokontroll előírta a mintaszerződésében az alap-feltételrendszernek való megfelelést is. Az MGSZH 02.4/ 04154/007/2009. számú határozat, melyben a szakhatóság elismerte a Biokontrollt ellenőrző és tanúsítási szervezatként, szintén nem emelt kifogást a benyújtott dokumentáció egyetlen elemével szemben, így a szerződés fent idézett rendelkezésével szemben sem. Itt utalt az általa alkalmazott ún. szankciókatalógusra, amely tartalmazza mind a jogszabályok, mind az alap-feltételrendszertől való eltérés következményeit. A NÉBIH 01/2/71-3/2017. számú határozatában pedig rögzítette, hogy a szankciókatalógust a Biokontroll alkalmazhatja.

¹⁰² VJ/47-97/2022. és VJ/47-98/2022.

- 145) Mindezek alapján álláspontja szerint az alap-feltételrendszerrel kapcsolatos valamennyi kommunikációja a valóságnak megfelelt, tényszerű, nem sugallja azt, hogy a Biokontroll ne a jogszabályoknak való megfelelést vizsgálná a tanúsítási folyamat során, így nem is téveszthette meg az ökológiai gazdálkodást végzőket. Újfént kiemelte, hogy az alap-feltételrendszer esetenként olyan többletelemeket fogalmaz meg, amely kizárólag annyiban mutat túl a jogszabályok szövegén, hogy azok gyakorlati megvalósításában ad iránymutatást a gazdálkodóknak, így biztosítva, hogy az ellenőrzés során amennyiben ezen feltételeknek megfelel a gazdálkodó, úgy a jogszabályi követelményeknek is szükségszerűen eleget tesz. Teszi mindezt úgy, hogy a hatáskörrel rendelkező szakhatóság mind az alap-feltételrendszer, mind az annak való megfelelés követelményével tisztában van, azok tartalmát ismeri és azokkal szemben – bár erre több alkalommal is lett volna lehetősége – nem emelt kifogást.
- 146) A Biokontroll nem vitatta, hogy a NÉBIH közlétes honlapján egy szerlistát, ezt a kiadványaiban, honlapján hivatalos forrásként folyamatosan megjelöli. Fontosnak tartotta azonban kiemelni, hogy a szerlistája és a NÉBIH szerlistája nem fedi teljes egészében egymást. Míg a NÉBIH által közzétett szerlistára csak olyan készítmény kerülhet, amely „rendelkezik forgalomba hozatali engedéllyel/ engedélykivarrattal”, addig az általa közzétett szerlista tartalmaz olyan készítményeket is, amelyek bár okivarrattal nem rendelkeznek, azonban a 2019/1009/EU rendelet alapján az ökológiai gazdálkodásban egyébként felhasználhatóak. Amennyiben NÉBIH lista kizárólagossága állna fenn és csak a listán szereplő készítmények lennének használhatóak, akkor a magyar ökológiai gazdálkodók behozhatatlan versenyhátrányba kerülnének uniós versenytársaikkal szemben.
- 147) Hangsúlyozta, hogy a NÉBIH szaktudással és ellenőrzési jogkörrel rendelkező államigazgatási szervként tudatában van annak, hogy a Biokontroll összeállított és közzétett egy szerlistát, azonban ezen gyakorlat kapcsán sosem emelt kifogást. Ezt igazolja véleménye szerint a NÉBIH 6300/3808/1-2020. iktatószámú felszólítása. A fentiek alapján véleménye szerint látható, hogy a szakhatóság tud a Biokontroll szerlistájáról, vizsgálja annak tartalmát, elfogadja annak használatát és kommunikálását, így e tekintetben sem állapítható meg a Tpvtt-t sértő magatartása.
- 148) Végezetül előadta, hogy a Tpvtt. rendelkezéseit mindenkor betartva kommunikált partnereivel, illetőleg potenciális partnereivel, az általa használt kommunikáció valós és tényszerű, így nem volt alkalmas arra, hogy bármilyen szempontból megtévessze üzletfeleit. Újfént hangsúlyozta, hogy az üzletfelei szakmai tevékenységük kapcsán kerülnek kapcsolatba, így nem osztja a GVH által feltételezett alacsonyabb tájékozottsági szintet. A partnerei magas, akár több száz milliós árbevételrel rendelkező profi gazdálkodók és nem hobbikertészek vagy -állattartók.

VI. Jogszabályi háttér

- 149) A Tpvtt. 8.§ (1) bekezdése alapján tilos a gazdasági versenyben az üzletfeleket megtéveszteni.
- 150) A Tpvtt. 8. § (2) bekezdése alapján az üzletfelek megtévesztésének minősül a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló olyan üzleti kommunikációja – ideértve bármely információközlést, annak megjelenési módjától, eszközétől függetlenül –, egyéb magatartása, tevékenysége vagy mulasztása (a továbbiakban együtt: üzleti gyakorlat), amely
- a) jelentős információ tekintetében valótlan tényrt tartalmaz, vagy valós tényrt – figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére – olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtévessze azokat az üzletfeleket, akik felé irányul, vagy akik tudomására juthat, vagy
  - b) – figyelembe véve valamennyi tényszerű körülményt, továbbá a kommunikáció eszközének korlátait – az adott helyzetben az üzletfél üzleti döntéséhez szükséges és ezért jelentős információt elhallgat, elrejt, vagy azt homályos, érthetetlen, félreérthető vagy időszerűtlen módon bocsátja rendelkezésre, és ezáltal befolyásolja az üzletfelek vagy lehetséges üzletfelek gazdasági magatartását, vagy erre alkalmas.
- 151) A Tpvtt. 8. § (3) bekezdés alapján a (2) bekezdés alkalmazásában jelentősnek minősül különösen az olyan információ, amely az alábbiak közül egy vagy több tényezőre vonatkozik:
- a) az áru lényeges jellemzői, így különösen
  - aa) kivitelezése, összetétele, műszaki jellemzői,

ab) mennyisége,
ac) származási helye, eredete,
ad) előállításának vagy szolgáltatásának módja és időpontja,
ae) beszerezhetősége, szállítása,
af) alkalmazása, a használatához, fenntartásához szükséges ismeretek,
ag) az adott célra való alkalmassága, a használatától várható eredmények,
ah) az a tény, hogy az áru megfelel-e a rá vonatkozó jogszabályban vagy az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában előírt követelménynek vagy – ilyen előírás hiányában – az áruval szemben támasztott szokásos követelményeknek,
ai) veszélyessége, kockázatai,
aj) egészségre gyakorolt hatásai,
ak) környezeti hatásai, energiafelhasználási ismérvei, továbbá
al) tesztelése, ellenőrzöttsége vagy annak eredménye,
b) az áru ára, illetve díja, az ár, illetve díj megállapításának módja,
c) az áru megvételének, illetve igénybevételének a *b)* pontban meghatározottn túl egyéb szerződéses feltétele, továbbá
d) a vállalkozás vagy képviselőjének személye, a vállalkozás jellemzői és jogai, így különösen a jogállása, vagyona, szellemi alkotásokon fennálló jogai és kereskedelmi tulajdonjoga, képesítései, díjai és kitüntetései.

- 152) A Tpvt. 9. §-a szerint tilos az üzletfél választási szabadságát indokolatlanul korlátozó üzleti gyakorlat alkalmazása, így különösen olyan körülmények teremtése, amelyek jelentősen megnehezítik az áru, illetve az ajánlat valós megítélését, más áruval vagy más ajánlattal történő tárgyszerű összehasonlítását, ha ez befolyásolja az üzletfelek vagy lehetséges üzletfelek gazdasági magatartását, vagy erre alkalmas.
- 153) A Tpvt. 10/A. § (1) bekezdése alapján a 8. § és a 9. § rendelkezéseit akkor kell alkalmazni, ha az üzleti gyakorlat kizárólag önálló foglalkozásával vagy gazdasági tevékenységével összefüggő célok érdekében eljáró személyt érint.
- 154) A (2) bekezdés alapján az üzleti gyakorlat megítélése során az olyan üzletfél magatartását kell alapul venni, aki a gazdasági kapcsolatokban általában elvárhatóan tájékozott, és az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el.
- 155) A (3) bekezdés szerint pedig annak megállapításánál, hogy a tájékoztatás megtévesztésre alkalmas-e, a használt kifejezéseknek az üzleti életben elfogadott általános jelentése az irányadó.
- 156) A Tpvt. 10/C. § (1) bekezdése alapján a 8. §-ban és a 10. §-ban foglalt rendelkezések megsértéséért azon a vállalkozáson túl, amelynek az üzleti gyakorlattal érintett áru értékesítése, szolgáltatása vagy eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll (a továbbiakban: üzleti gyakorlat alkalmazója), az is felel, aki az üzleti gyakorlat keretében közölt üzleti kommunikációt az arra alkalmas eszközök segítségével megismerhetővé teszi, valamint aki önálló gazdasági tevékenysége körében az üzleti kommunikációt megalkotja vagy ezzel összefüggésben egyéb szolgáltatást nyújt, ha a jogsértés az üzleti kommunikáció megjelenítési módjával összefüggő olyan okból ered, amely nem az üzleti gyakorlat alkalmazója kifejezett utasítása végrehajtásának a következménye.
- 157) A Tpvt. 45. §-a értelmében a GVH illetékessége az ország egész területére kiterjed.
- 158) A Tpvt. 46. § (1) bekezdése alapján a versenyfelügyeleti eljárásra a Tpvt.-ben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit akkor kell alkalmazni, ha azt a Tpvt. kifejezetten előírja.
- 159) A Tpvt. 76. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján az eljáró versenytanács megállapíthatja a jogsértés tényét, l) pontja alapján a 78. § (8) bekezdése szerinti figyelmeztetést alkalmazza arra vonatkozó kötelezettség előírása mellett, hogy az ügyfél alakítson ki a versenyjogi előírásoknak való megfelelést és a jogsértés megelőzését biztosító belső eljárásrendet.
- 160) A Tpvt. 78. §-ának (8) bekezdése szerint a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvénynek a hatósági ellenőrzést végző szervek részéről a bírságtól való eltekintésre vonatkozó rendelkezései a versenyfelügyeleti eljárásban nem alkalmazhatók. Az említett törvény szerinti mikro-, kis- vagy középvállalkozással (a továbbiakban együtt: kis- vagy középvállalkozás) szemben az első esetben előforduló, nem az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSz.) 101. vagy 102. cikkébe ütköző jogsértés esetén az eljáró versenytanács bírság kiszabása helyett figyelmeztetést is

alkalmazhat, ha a vállalkozásnak az eljárás során tanúsított magatartása alapján alaposan feltételezhető, hogy a vállalkozás jövőbeni magatartásának jogszerűsége, az újabb jogsértés elkövetésétől való tartózkodása így is biztosítható.

VII. Jogi értékelés

VII.1. Hatály

- 161) A fentebb ismertetett tényállásra a Tpvt. 10/A. § (1) bekezdése alapján a Tpvt. rendelkezései alkalmazandók tekintettel arra, hogy az eljárás alá vontak által alkalmazott tájékoztatások kizárólag üzletfeleknek szólnak.

VII.2. Hatáskör, illetékesség

- 162) A Tpvt. 44. § (1) bekezdése szerint a versenyfelügyeleti eljárás a Tpvt. rendelkezései (kivéve a II. fejezetet) megsértésének megállapítására irányuló hatósági eljárás. A versenyfelügyeleti eljárást a Tpvt. 44. § (2) bekezdés szerint a GVH folytatja le.
- 163) A versenyfelügyeleti eljárás lefolytatását a közérdek védelme szükségessé tette, figyelemmel egyrészt a Biokontroll piaci részesedésére, másrészt az eljárás alá vont vállalkozások üzleti gyakorlatának kiterjedtségére, amely valószínűsíthetően számos ökológiai gazdálkodással foglalkozó vállalkozást érint országosan, továbbá figyelemmel arra, hogy az ökológiai gazdálkodást folytató vállalkozások pontos tájékoztatása, az üzletfelek torzításmentes gazdasági döntéshozatali folyamatának védelme kiemelt érdeke a magyar gazdaságnak.
- 164) Itt kívánja megjegyezni az eljáró versenytanács, hogy jelen eljárás nem a biominősítési és ellenőrzési szakterület vonatkozó jogszabályi előírásainak való megfelelést vizsgálja. Ugyanis jelen eljárásban a GVH hatásköre kizárólag annak vizsgálatára terjed ki, hogy az eljárás alá vontak betartották-e a Tpvt. rendelkezéseit, ebből a szempontból pedig [ellentétben az eljárás alá vontak hivatkozásaival (a szakhatóságok tudták és nem emeltek kifogást a kommunikációjukkal szemben)] nincs jelentősége a szakhatósági megnyilvánulásoknak, esetleges (a szakhatóság által vissza nem igazolt) hallgatóságos jóváhagyásoknak, hiszen azok nem a Tpvt. alkalmazása alapján kerültek megfogalmazásra.
- 165) A Tpvt. 45. §-a alapján a GVH illetékessége az ország egész területére kiterjed.

VII.3. A felelősség megállapításának jogszabályi alapja és értékelése

- 166) A Tpvt. 10/C. § (1) bekezdése alapján a 8. §-ban foglalt rendelkezések megsértéséért azon a vállalkozáson túl, amelynek az üzleti gyakorlattal érintett áru értékesítése, szolgáltatása vagy eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll, az is felel, aki az üzleti gyakorlat keretében közölt üzleti kommunikációt az arra alkalmas eszközök segítségével megismerhetővé teszi, valamint aki önálló gazdasági tevékenysége körében az üzleti kommunikációt megalkotja vagy ezzel összefüggésben egyéb szolgáltatást nyújt, ha a jogsértés az üzleti kommunikáció megjelenítési módjával összefüggő olyan okból ered, amely nem az üzleti gyakorlat alkalmazója kifejezett utasítása végrehajtásának a következménye.
- 167) A Tpvt. fentebb hivatkozott rendelkezéseiből látható, hogy a jelen eljárásban vizsgált üzleti gyakorlatért való felelősség alapját az ún. „érdek-elv” képezi, amelynek értelmében elsődlegesen azon vállalkozások felelőssége állapítható meg a Tpvt. 8. §-ában foglalt rendelkezések megsértéséért, amelynek az értékesítés, eladásösztönzés közvetlenül érdekében áll.
- 168) A Biokontroll és a Szövetség felelősségével kapcsolatban az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy
- a Biokontroll vállalkozás az ökológiai gazdálkodás ellenőrzése és tanúsítása szolgáltatásával bevételre tesz szert,
  - a Szövetség a Biokontroll tulajdonosa,
  - a Biokontroll¹⁰³ és a Szövetség¹⁰⁴ honlapján is megjelenik a „*Tudta, hogy a Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. 10% kedvezményt biztosít az ellenőrzési díjből azoknak a személyeknek és cégeknek, akik tagjai a Szövetség bármelyik tagszervezetének?*” tájékoztatás, amely alapján megállapítható, hogy az eljárás alá vontak tevékenysége szorosan összefonódik, függetlenül attól, hogy bevételeik milyen jogcímen kerülnek megnevezésre (ellenőrzési díj, tagdíj),

¹⁰³ <https://www.biokontroll.hu/bemutakozik-a-magyar-biokultura-szovetseg/>

¹⁰⁴ <https://biokultura.org/magyar-biokultura-szovetseg/>

- a Szövetség honlapján kizárólag a Biokontroll logója került feltüntetésre,
  - az eljárás alá vontak üzleti gyakorlatának, üzleti kommunikációjának célja az ökológiai gazdálkodással foglalkozni kívánó, illetve foglalkozó üzletfelek megszerzése,
- ezért az üzleti gyakorlattal érintett szolgáltatás nyújtásának ösztönzése közvetlenül érdekükben áll.

VII.4. A vizsgált magatartás értékelése

169) Az alábbiakban értékelésre kerül

- a Biokontroll üzletfeleket megtévesztő magatartása – [Tpvt. 8. § (2) – VII.4.1.],
- a vállalkozás üzletfelek választási szabadságát indokolatlanul korlátozó üzleti gyakorlata [Tpvt. 9. § – VII.4.2.),
- továbbá a Szövetség üzletfeleket megtévesztő magatartása [Tpvt. 8. § (2) – VII.4.3.].

VII.4.1. Az üzleti gyakorlattal érintett célcsoport

- 170) Jelen versenyfelügyeleti eljárásban érintett üzletfelek azok a kizárólag önálló foglalkozásukkal vagy gazdasági tevékenységükkel összefüggő célok érdekében eljáró személyek, akiket az eljárás alá vontak az üzleti kommunikációjukkal megcélzottak.
- 171) Az üzleti gyakorlat megítélése során a Tpvt. 10/A. § (2) bekezdésében meghatározott, a gazdasági kapcsolatokban általában elvárhatóan tájékozott, és az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel eljáró üzletfél magatartását kell alapul venni.
- 172) A versenyfelügyeleti eljárásban az érintett üzletfelek az eljáró versenytanács álláspontja szerint heterogén csoportot alkotnak, mezőgazdasággal foglalkozó kisebb-nagyobb vállalkozások, valamint őstermelők.
- 173) A kifogásolt magatartásokkal érintett üzletfelek vonatkozásában az eljáró versenytanács fontosnak tartja kiemelni, hogy ugyan az üzletfelek mezőgazdasági tevékenységet folytatnak, azonban az ökológiai termelés, annak folyamatai, illetve a hagyományos termeléstől eltérő követelményei teljesen új, illetve új lehet a számukra, hiszen számos mezőgazdasági vállalkozás térhet át a megszokott művelési módszerekről a biogazdálkodásra különösebb ismeretek nélkül, figyelemmel arra a körülményre is, hogy a vonatkozó szabályozás is összetett rendszerként jellemzi az ökológiai gazdálkodást.
- 174) Az üzletfelekkel szemben általánosságban magasabb lehet az elvárhatósági szint, azonban az üzletfelek köre nem egy homogén halmaz, és így differenciáltan kezelendő, ahogyan arra a GVH gyakorlata is utal:
- „valamely szakmai kör megtéveszthetőségi mércéje ugyan általában magasabb, mint a laikus fogyasztóké, azonban nem mellőzhető, hogy önmagában az üzletféli körbe történő tartozás nem jelenti azt, hogy az adott üzletfél automatikusan rendelkezik a reklámállítások helyes megítéléséhez szükséges különleges szakmai ismeretekkel. A magasabb mérce akkor alkalmazható, ha az üzletfelek a reklámban foglaltakat adott esetben képesek megfelelően értelmezni, azokat saját szakmai ismereteikkel ütköztetni. [...] ennek megfelelően nem állítható általánosan az, hogy az üzletfeleket megcélzó reklámok minden esetben alkalmatlanok az üzletfelek megtévesztésére.” (VJ/85/2011.)
  - „(...) általánosságban elmondható, hogy az üzleti partnerektől a természetes személy fogyasztóknál magasabb fokú tudatosság várható el több tekintetben, illetve valószínűsíthetően szélesebb körű ismeretekkel rendelkeznek abban a gazdasági viszonyban, amire vonatkozóan az üzleti döntésüket hozzák, azonban az üzletfelek tudatossága, ésszerűsége sem korlátlan, különösen akkor, amikor nem rendszeres vagy éppen új ügyletekről van szó. Továbbá a jelen esetben az is kiemelendő, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlattal célzott üzletfelek kis- és középvállalkozások, amelyek körében a marketing erőforrások (így a tapasztalatok, adott területen jártassággal rendelkező munkaerő, a finanszírozási források) szűkebb körűek.” (VJ/68/2012.)
  - „Bár az üzletfelektől is elvárható a hozzájuk beérkező dokumentumok figyelmes elolvasása, azonban ez nem mentesíti a vállalkozást azon követelmény teljesítése alól, hogy ne alkalmazzon megtévesztésre alkalmas reklámot. A vállalkozások reklámjai nem alapulhatnak azon az elven, hogy az észszerűen eljáró üzletfeleknek (eleve) tüzetesen ellenőrizniük kelljen a vállalkozás küldeményeit, tájékoztatásait, reklámjait.” (VJ/29/2012.)
- 175) Az eljáró versenytanács a jelen versenyfelügyeleti eljárásban érintett üzletfelek tájékozottsága, tudatossági szintje, megtéveszthetősége kapcsán szükségesnek tartja továbbá megjegyezni, hogy előfordul, hogy az üzletfelek nem is tudnak más ökológiai tanúsítást végző vállalkozásról („*Gyakorlatilag nem volt más elérhető tanúsító cég.*” „*Tudomásom szerint a Biokontrollal történt kapcsolatfelvétel időpontjában más öko-*

tanúsító szolgáltató nem működött Magyarországon.”) és amennyiben tudnak is, abban az esetben is elsősorban ismerőstől („Ismertem a tanúsító szervezetet korábbról, illetve több ismerősöm is náluk van, ezért választottam őket.”), másik gazdálkodótól („A környezetemben gazdálkodó elégedett méhészek erősítették döntésomben.”), szaktanácsadótól („A szaktanácsadóm kérésére vettem fel a Biokontrollal a kapcsolatot.”) tájékozódni (ld. a vizsgálati jelentés 4. számú mellékletét). A Biokontroll kiterjedt tevékenységére tekintettel ezen ajánlások rá vonatkoznak, így további utánajárás, informálódás nélkül kötnek az üzletfelek szerződést a Biokontrollal.

- 176) Figyelemmel az eljárás alá vontak (különösen a tárgyalást követően tett) előadására, az eljáró versenytanács meg kívánja jegyezni, hogy a fenti megállapításai nem jelentik azt, hogy jogi értékelése nem az üzletfelekhez köthető magasabb elvárhatósági mércéhez igazodna, hanem azt jelenti, hogy ez a csoport nem homogén, megtalálhatóak benne a néhány fős családi mezőgazdasági vállalkozóktól (ahogy erre a példák is rámutatnak) kezdve a közepes és az akár több száz fős agrárvállalkozások is. Ezt támasztja alá egyébként a Biokontroll azon előadása is, hogy szükséges volt a bonyolult (EU és hazai) jogszabályi háttér megmagyarázása az üzletfelei számára, illetve ezt támasztja alá az igen magas piaci részesedése is, amellyel valamennyi agrárvállalkozási kategóriát lefed.

VII.4.2.A kommunikáció üzenete, összhatása

- 177) Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a Biokontroll üzleti kommunikációjának üzenete, illetve összhatása az, hogy az ökológiai gazdálkodással foglalkozni kívánó, illetve ilyen mezőgazdasági termelést végző üzletfelek komplex szolgáltatást kapnak az ökológiai minősítés és ellenőrzés területén, ha a Biokontroll vállalkozással szerződnek. A kommunikáció összhatását erősíti a Szövetség által nyújtott tájékoztatás is. Az eljárás alá vontak kommunikációjának üzenete, összhatása egyértelműen arra irányult, hogy a vizsgált állításokkal azt érik el, hogy a biogazdálkodók a Biokontroll tanúsítási szolgáltatását vegyék igénybe.

VII.4.3.Az üzletfél üzleti döntése

- 178) Az üzletfél jelen eljárásban vizsgált üzleti döntése, hogy az üzleti kommunikáció hatására felveszi-e a kapcsolatot a Biokontroll vállalkozással annak érdekében, hogy az öko-gazdálkodással kapcsolatos ellenőrzési és tanúsítási szolgáltatását igénybe vegye, vele szerződést kössön vagy – ahogy fentebb is kifejtésre került – a vele fentálló szerződést ne bontsa fel.

VII.4.4.A piaci helyzetre vonatkozó állítások értékelése

- 179) A magatartás értékelése során a Tptv. 8. § (2) bekezdés a) pontja szerinti tényállási elemek megvalósulását kell vizsgálni.

VII.4.4.1.Jelentős információ

- 180) A versenyfelügyeleti eljárásban rendelkezésre álló információk alapján megállapítható, hogy a Biokontroll vállalkozás üzleti kommunikációjában akként hirdeti magát, hogy
- „az egyetlen hazai, a magyar öko-gazdák tulajdonában álló ellenőrző és tanúsító szervezet” (agroinform.hu)
  - „az egyetlen magyar biogazdálkodást ellenőrző és tanúsító szervezet” (agroinform.hu)
  - „a magyar biominősítéseket végző Biokontroll Hungária Nonprofit Kft.” (agrokep.vg.hu)
  - „az egyetlen hazai ökológiai gazdálkodást minősítő és ellenőrző szervezet” (magyarnemzet.hu)
  - „Magyarországon a Biokontroll adhat ki termékekre és termőföldre egyaránt ökológiai minősítést” (femina.hu)
  - „Keresse az egyetlen magyar tulajdonban álló ökológiai gazdálkodást ellenőrző-tanúsító szervezetet, a Biokontroll Hungária Nonprofit Kft.-t!” (honlap)
- 181) Az eljáró versenytanács álláspontja szerint az üzleti kommunikációban hangsúlyos, a Biokontroll által kiemelt és ezáltal is jelentős információ, hogy a Biokontroll egyrészt az egyetlen, másrészt hazai, magyar vállalkozás, amely a biominősítéseket végzi.
- 182) Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a Biokontroll nem használná az „egyetlen”, „hazai”, „magyar” jelzőket a kommunikációjában, ha azt nem tekintené jelentősnek üzenetében, mintegy hívószónak az üzletfelek meggyőzése érdekében.

VII.4.4.2. Tények megjelenítése

- 183) A rendelkezésre álló információk alapján megállapítható, hogy jelenleg két elismert tanúsító szervezet működik Magyarországon, a Biokontroll Hungária Kft. (HU-ÖKO-01), valamint a Bio Garancia Kft. (HU-ÖKO-02). A két tanúsító szervezetnek azonos jogszabályi feltételeknek megfelelően kell működnie.
- 184) Megállapítható továbbá, hogy a Szövetség honlapján nem kiegyensúlyozott az üzletfelek tájékoztatása, mivel kizárólag a Biokontroll szerepel rajta, mint tanúsító szervezet.¹⁰⁵
- 185) A Biokontroll az általa használt állítások alátámasztására akként érvelt, hogy a Biokontroll a céginformációs adatok szerint magyar tulajdonú, míg a másik tanúsító szervezet svájci tulajdonosi háttérrel rendelkezik. Az üzletfelek pedig a NÉBIH, illetve Magyar Államkincstár honlapján, valamint internetes keresés útján is információt szerezhetnek a tanúsító szervezetekről.
- 186) Az eljáró versenytanács álláspontja szerint azonban a rendelkezésre álló információk alapján megállapítható, hogy a Biokontroll nem az egyetlen és nem az egyedüli hazai vállalkozás, amely biominősítéseket végez, ellenőrzési és tanúsítási szolgáltatást nyújt, hiszen a piacon van a szintén magyarországi bejegyzésű és így hazainak, magyarnak tekinthető Bio Garancia Kft. is. Erre figyelemmel megállapítható, ugyan az az állítás helytálló volt, hogy az egyetlen magyar tulajdonú, azonban a többi állítás (egyedüli, egyetlen hazai, egyetlen magyar, ...) nem volt valós.
- 187) Megállapítható továbbá, hogy az állítások esetében azok üzletfelek általi értelmezéséből kell kiindulni, amely az eljáró versenytanács álláspontja szerint az, hogy Magyarországon a Biokontroll az ökotanúsítást és ellenőrzést nyújtó vállalkozás.
- 188) Az eljáró versenytanács szerint továbbá nem elfogadható a Biokontroll azon érvelése sem, hogy az üzletfelek a különböző nyilvántartásokból (céginformációs adatok, NÉBIH honlap, Magyar Államkincstár információi) tájékozódhatnak, mivel a vállalkozások egyoldalúan nem háríthatják át az információszerzés terheit az üzletfelekre. Különösen úgy nem, hogy az eljárás alá vont a tényekkel ellentétes állítást alkalmaz és az üzletfelektől az sem várható el, hogy a Biokontroll kommunikációjában kételkedjenek és külön utána járjanak annak, hogy valós tartalmú kereskedelmi kommunikációt folytat-e.
- 189) Mindezek alapján a Biokontroll valószínűleg jelenítette meg a piaci helyzetére vonatkozó információkat.

VII.4.4.3. Az üzletfelek gazdasági magatartásának befolyásolására való alkalmasság

- 190) Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a Biokontroll állításai nemcsak a magyar tulajdonosi hátteret, hanem egyéb olyan jelzőket is használtak – egyetlen, hazai –, amelyek az üzletfelek számára azt erősítették, hogy a Biokontroll vállalkozással érdemes szerződést kötniük.
- 191) Ezen állítások közzététele révén a biogazdálkodással már foglalkozó (adott esetben Biokontrollal elégedetlen, tanúsító szervezet váltást tervező) vagy biogazdálkodással a későbbiekben foglalkozni szándékozó vállalkozásokban az a téves képzet alakulhat ki, hogy a Biokontrollon kívül más vállalkozás Magyarországon nem végez tanúsító tevékenységet.
- 192) A Biokontroll üzleti gyakorlata az üzletfelek gazdasági magatartásának befolyásolására alkalmas, mivel a leendő, illetve potenciális biogazdálkodókban is azt erősíti, hogy Magyarországon kizárólag a Biokontroll jogosult ökológiai jelöléssel ellátni termékeket, tanúsítani és ellenőrizni a biogazdálkodási tevékenység végzését.
- 193) A fentiek alapján az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a Biokontroll megsértette a Tpv. 8. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt magatartás megvalósításával a Tpv. 8. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat.

VII.4.5. A piaci részesedésre vonatkozó állítások értékelése

- 194) A magatartás értékelése során a Tpv. 8. § (2) bekezdés a) pontja szerinti tényállási elemek megvalósulását kell vizsgálni.
- 195) Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy a piaci részesedésre vonatkozóan a Biokontroll és a Szövetség is kommunikált az üzletfelek felé.

VII.4.5.1. Jelentős információ

¹⁰⁵ VJ/47-69/2022.

- 196) A versenyfelügyeleti eljárásban rendelkezésre álló információk szerint megállapítható, hogy a Biokontroll az alábbi állításokat használja üzleti kommunikációjában:
- „a magyarországi ökológiai gazdálkodók 90%-át minősítő egyetlen hazai tulajdonú ellenőrző és tanúsító szervezet, a Biokontroll Hungária Nonprofit Kft.” (agrarszektor.hu);
  - „Az ökológiai gazdálkodásban a 90%-os részesedéssel bíró Biokontroll Hungária Ellenőrző és Tanúsító” (agrarkozosseg.hu);
  - „Az ökotermelők 90%-át ellenőrizzük és tanúsítjuk” (YouTube).
- 197) A rendelkezésre álló információk szerint a Szövetség az alábbi állítást jelentette meg a honlapján.
- „Biokontroll Hungária Nonprofit Kft., mely a hazai ökológiai terület 95 %-át ellenőrzi”.
- 198) Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a piaci részesedésre vonatkozó adat jelentős információnak minősül az alkalmazott üzleti kommunikáció vonatkozásában, mivel az a Biokontroll kiemelkedő helyzetét, különös jelentőségét jelzi az üzletfelek felé.

VII.4.5.2. Tények megjelenítése

- 199) A versenyfelügyeleti eljárásban rendelkezésre álló információk alapján megállapítható, hogy a Biokontroll a piaci részesedésre vonatkozó állítását éves jelentéseire, illetve a KSH által közzétett adatokra alapozza.
- 200) Megállapítható továbbá, hogy a Biokontroll által kommunikált állítást a Szövetség is átvette.
- 201) Az eljáró versenytanács kiemeli, hogy az ökológiai gazdálkodással kapcsolatos adatokat, úgymint területnagyság, gazdálkodók száma, vállalkozások típusa a pontos nyilvántartás jellemzi, amelyet alátámaszt az is, hogy a Biokontroll éves jelentéseiben ezen adatok lebontva, részletezve jelennek meg.
- 202) Megállapítható továbbá az is, hogy ezen adatok évről évre változnak, módosulnak.
- 203) Az eljáró versenytanács álláspontja szerint tekintettel az adatok részletezettségére és pontosságára a Biokontrolltól elvárható, hogy ezen információkat hasonló részletességgel ossza meg a leendő, illetve meglévő üzleti partnereivel és üzleti kommunikációjában korrekt tájékoztatást adjon, illetve igazolja állításait annak megtételekor, tehát valós adatokat szolgáltatson (az eljárás alá vontak előadásukkal nem tudták bizonyítani a 90%-os piaci részesedést, de ezen felül azt sem jelölték meg kellő pontossággal, hogy az konkrétan mire vonatkozik [pl.: terület nagysága, gazdák száma] és milyen időpontot figyelembe véve).
- 204) Az eljáró versenytanács kiemeli, hogy ugyan a nagymértékű piaci részesedés a Biokontroll esetében nem vitatható, azonban annak kommunikációja még ilyen esetben sem lehet megtévesztő, annak pontosnak és igazoltnak kell lennie, ha konkrét számokra vonatkozik.

VII.4.5.3. Az üzletfelek gazdasági magatartásának befolyásolására való alkalmasság

- 205) Az eljáró versenytanács álláspontja szerint az ökológiai gazdálkodást folytatni kívánó vagy folytató vállalkozások olyan tanúsító partnerrel kívánnak szerződni, amely megbízható, segítséget nyújt, tapasztalattal rendelkezik. A nagyarányú, azonban nem konkrétan meghatározott és igazolt, túlzott mértékű piaci részesedés megjelenítése azt az üzenetet közvetíti, hogy érdemes szerződést kötni a Biokontrollal, mivel tevékenységét nagy területen, számos vállalkozással együttműködve fejti ki.
- 206) Mindezekre tekintettel a piaci részesedésre vonatkozó állítás az üzletfelek gazdasági magatartásának befolyásolására alkalmas.
- 207) A fentiek alapján az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a Biokontroll és a Szövetség megsértette a Tpvt. 8. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt magatartás megvalósításával a Tpvt. 8. § (1) bekezdésében előírt tilalmat.

VII.4.6. Pályázatokkal kapcsolatos magatartás értékelése

- 208) A magatartás értékelése során a Tpvt. 9. §-ának megvalósulását kell vizsgálni.

VII.4.6.1. Üzletfél választási szabadsága

- 209) A versenyfelügyeleti eljárásban rendelkezésre álló információk alapján megállapítható, hogy Magyarországon két tanúsító szervezet ellenőrzése alatt folytathatják tevékenységüket azok, akik ökológiai termék termelést, feldolgozást vagy forgalmazást kívánnak folytatni. Erre tekintettel az üzletfelek vagy a Biokontrollt vagy a Bio Garancia Kft.-t választhatják az ökológiai gazdálkodásuk tanúsítására.
- 210) A szabályozásból eredően az üzletfelek egyszerre csak egy tanúsító szervezettel állhatnak szerződéses viszonyban, ami azt is jelenti, hogy egy pályázat során is ezen vállalkozást kell megjelölniük. Meg kell

említeni továbbá, hogy egy pályázat fennállása alatt az ellenőrző szervezet váltása nem kizárt, ami azt jelenti, hogy egy esetleges váltás esetén a gazdálkodó nem esik el a támogatástól. Lényeges körülmény továbbá a magatartás megítélése szempontjából, hogy a pályázatok esetén a pontok nem valamely tanúsító szervezethez kötöttek, hanem bármely vállalkozással való kapcsolat esetén járnak.

VII.4.6.2.Indokolatlan korlátozás

- 211) A versenyfelügyeleti eljárásban rendelkezésre álló információk alapján megállapítható, hogy a Biokontroll kommunikációja az alábbiakat tartalmazza:
- „A támogatás feltétele a Biokontroll szerződés” (YouTube);
  - „Kérjük, ne felejtse el, hogy a sikeres elbírálás feltétele a Biokontroll Hungária Nonprofit Kft.-vel kötött szerződés! 2021.12.31-ig meg kell kötni a szerződést a Biokontrollal.” (Facebook);
  - „Partnereinknek plusz pontot jelent, ha a pályázó már tanúsított ökológiai gazdálkodó vagy vállalja a HU-ÖKO-01¹⁰⁶ tanúsítvány megszerzését.” (agrorszektor.hu).
- 212) Megállapítható, hogy a pályázatokkal kapcsolatos üzleti kommunikációja során a Biokontroll azt az üzenetet közvetíti az üzletfelei felé, hogy az ökogazdálkodók pályázataiban a támogatás feltétele a Biokontroll vállalkozással való szerződéskötés. A pályázatok azonban ilyen kikötést nem tartalmaznak.
- 213) Ezzel a tájékoztatással, üzleti gyakorlattal, a pályázatok kapcsán tett kategorikus kijelentésekkel, úgymint a Biokontroll szerződő félként való kiemelése, határidő rögzítése és ezeknek a pályázat sikerességéhez való kötése indokolatlanul korlátozza az üzletfeleket.

VII.4.6.3.Az üzletfelek gazdasági magatartásának befolyásolására való alkalmasság

- 214) Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a versenyfelügyeleti eljárásban érintett üzletfelek, az üzleti gyakorlattal célzott kör a mezőgazdasági tevékenységének folytatásához, fejlesztéséhez szükséges pályázati támogatások elnyerésében kiemelten érdekelt, ezért azon ígéret, amely ennek eredményességét elősegíti, jelen esetben a Biokontroll vállalkozással fennálló kapcsolat, befolyásolja a gazdasági magatartásukat, hiszen az igaz, hogy a támogatásnál plusz pontot jelentett, ha a pályázó már tanúsított ökológiai gazdálkodó vagy vállalja annak megszerzését, de a támogatásnak, sikeres elbírálásnak nem feltétele a Biokontrollal való szerződéskötés, hiszen egyrészt a tanúsított ökológiai gazdálkodás vagy annak megszerzésének vállalása csak plusz pont, illetve azt nem csak a Biokontrolltól, hanem versenytársától is beszerezhették volna a gazdálkodók.
- 215) A fentiek alapján az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a Biokontroll megsértette a Tpv. 9. §-át.

VII.4.7.Alap-feltételrendszerrel kapcsolatos magatartás értékelése

- 216) A magatartás értékelésekor a Tpv. 9. §-ának megvalósulását kell vizsgálni.

VII.4.7.1.Üzletfél választási szabadsága

- 217) Az eljáró versenytanács az üzletfelek választási szabadsága kapcsán vissza kíván utalni az ismétlés elkerülése végett a jelen határozat VII.4.6.1. fejezetében foglaltakra.

VII.4.7.2.Indokolatlan korlátozás

- 218) Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy a Biokontroll a tanúsítás feltételeként az alábbiakat kommunikálja:
- „Mindenkinek, aki ökológiai jelöléssel kíván mezőgazdasági alapanyagokat, élelmiszereket, takarmányokat és vetőmagot előállítani és forgalmazni, az köteles a rá vonatkozó ökológiai jogszabályokat betartani és tevékenységét ellenőrzési rendszerbe kapcsolódva folytatni. Akik ezt a Biokontroll ellenőrzött partnereiként teszik, azokra az Alap-feltételrendszer betartása a kötelező.” (honlap);
  - „A tanúsítás során a jelentésben rögzített, gazdálkodásra vonatkozó adatokat az elvégzett értékelés figyelembevételével az EU jogszabályainak és a Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. Alap-feltételrendszerének előírásaival vetik össze és megállapítják az azoknak való megfelelést, vagy az attól való eltérést.” (kiadvány);

¹⁰⁶ Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy a HU-ÖKO-01 a Biokontroll azonosítója.

- „A bioélelmiszerek előállításának követelményeit az Európai Tanács 834/2007/EK rendelete (2007. június 28.), az Európai Bizottság 889/2008/EK rendelete (2008. szeptember 5.) és a Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. feltételrendszere határozza meg.” (NAK honlap);
- „Ellenőrzésünk során azt vizsgáljuk, hogy ügyfelünk gazdálkodása milyen mértékben felel meg az EU-s és hazai bio rendeleteknek, továbbá a Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. Alap-feltételrendszerének.” (szóráp, leporelló, ld. még Pannon Egyetem előadás).

- 219) A Biokontroll Alap-feltételrendszerével kapcsolatban megállapítható, hogy az a mindenkire kötelező jogszabályi megfelelést szolgálja rendszerezett formában.
- 220) Az eljáró versenytanács álláspontja szerint az üzletfelek tanúsító szerv közötti választásához a vállalkozásoknak minden lényeges információt meg kell adniuk, az ajánlat valós megítélését elő kell segíteniük, és az ajánlatok tárgyyszerű összehasonlítását biztosítaniuk kell.
- 221) Mivel az ökológiai gazdálkodásra vonatkozó szabályozás és követelményrendszer összetett, így az üzletfelek felé történő kommunikáció során egyértelmű tájékoztatásra van szükség.
- 222) A Biokontroll nem sugallhatja azt, hogy a vele történő szerződéskötés, kapcsolat a tanúsítás során lényegesen többet nyújt vagy esetleg több (és egyben az eredményesség érdekében jobb, pontosabb) kritériumnak kell megfelelni, mint más vállalkozásnál, amikor minden esetben jogszabályoknak való megfelelésről van szó.

VII.4.7.3. Az üzletfelek gazdasági magatartásának befolyásolására való alkalmasság

- 223) Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a Biokontroll üzleti gyakorlata az Alap-feltételrendszer vonatkozásában alkalmas az üzletfelek gazdasági magatartásának befolyásolására, mivel az úgy értelmezhető, hogy az annak való megfelelés a tanúsítás feltételét, illetve sikerességét jelenti, amivel a vállalkozás jelentősen megnehezíti a szolgáltatása valós megítélését, illetve a más vállalkozás szolgáltatásával történő tárgyyszerű összehasonlítást.
- 224) A fentiek alapján az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a Biokontroll megsértette a Tptv. 9. §-át.

VII.4.8. Felhasználható szerekkel kapcsolatos magatartás értékelése

- 225) A magatartás értékelése során a Tptv. 9. §-ának megvalósulását kell vizsgálni.

VII.4.8.1. Üzletfél választási szabadsága

- 226) Az eljáró versenytanács ezen magatartás körében is vissza kíván utalni a jelen határozat VII.4.6.1. fejezetében foglaltakra az üzletfelek választási szabadsága kapcsán.
- 227) Az ökológiai gazdálkodás során a termelők, gazdák számára kiemelt jelentőséggel bír, hogy milyen növényvédő szerek használhatók fel, mivel ezen információk birtokában tudnak eredményesen és jogszerűen ökológiai gazdálkodást folytatni.
- 228) A vizsgált magatartás kapcsán az alábbi kommunikáció azonosítható:
- „A szervezet honlapján elérhetőek az alkalmazható készítmények, anyagok, melyeket jó szívvel ajánlok.” (mezohir.hu);
  - „A listánkon megtalálható készítményekről a Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. kijelenti, hogy azok hatóanyagai alapján megfelelnek az EU bio rendeletek előírásainak, ezáltal az ökológiai gazdálkodásban alkalmazhatók” (honlap);
  - „Az ökológiai gazdálkodásban való alkalmazhatóságot a legegyszerűbben úgy ellenőrizhetik Tisztelt Partnereink, ha megnézik a Biokontroll honlapján a Felhasználható szerek listáját.” (Facebook).
- 229) Az eljáró versenytanács annak igazolására, hogy volt olyan üzletfél, aki az eljárás alá vont kommunikációja alapján úgy értelmezte a Biokontroll szerlistáját, hogy az alapján kell beszereznie az alkalmazható készítményeket idézni kívánja az egyik üzletfél nyilatkozatát: „*Véleményem szerint, ha az általuk favorizált kerekedőktől szerezem be a növényvédő szereket és az éves dokumentálás hiánytalan, akkor ezzel mindenki meg van elégedve.*”¹⁰⁷

VII.4.8.2. Indokolatlan korlátozás

- 230) Az ökogazdálkodásban használt szerlistával kapcsolatban megállapítható, hogy a NÉBIH a tanúsító szervezetek javaslata alapján összeállítja és felülvizsgálja az ökológiai gazdálkodásban alkalmazható

¹⁰⁷ VJ/47-54/2022.

növényvédő szerek, termésmnövelő anyagok és növényvédő szernek nem minősülő termékek listáját, melyet tájékoztató jelleggel honlapján közzétesz. Ezen lista tekinthető hivatalosnak. A Biokontroll azonban saját listát állított össze, amelyet úgy kommunikál az üzletfelek felé, mintha az lenne a mindenki által alkalmazható lista.

- 231) Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a felhasználható szerek nem megfelelő kommunikációja megnehezíti az üzletfelek számára az ajánlat megítélését, illetve indokolatlanul korlátozza döntésüket.
- 232) Fontos azt is megjegyezni, hogy maga a Biokontroll előadása szerint¹⁰⁸ is a hatósági lista és a Biokontroll listája különbözött.
- 233) Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy a NÉBIH szerlista ugyan elérhető a Biokontroll honlapján, azonban az üzletfelek kiegyensúlyozott tájékoztatására a Biokontrollnak nagyobb hangsúlyt kellett volna fektetnie, hiszen a NÉBIH szerlista nem a Biokontroll szerlistájával azonos helyen és azonos módon került közlésre, így pedig az üzletfelek nem azonos módon ismerhették meg a szerlistákat. Itt azt is meg kell jegyezni a Biokontroll kommunikációjára tekintettel, hogyha meg is jelent volna azonos módon és azonos helyen a hatósági szerlista is, az csak a jogsértést enyhítő körülményként lehetett volna figyelembe venni, hiszen a kommunikáció (amelynek az az üzenete, hogy a Biokontroll szerlistája a hivatalos szerlista) önmagában jogsértő volt. Még pedig azért, mert az különbözött a NÉBIH listájától, amely a vonatkozó jogszabályi előírások alapján az egyetlen hivatalos szerlista, ennek kérdésében pedig az sem számít, hogy a Biokontroll álláspontja szerint csak olyan szereket tett fel többletként a saját szerlistájára, amelyek álláspontja szerint nem szerepelnek a NÉBIH listán, de szerinte az EU-s vonatkozó jogszabályok alapján alkalmazhatóak. A Biokontroll ugyanis nem hatóság és nem jogosult a hatóság helyett önkényesen olyan szereket felvenni egy általa hivatalosnak feltüntetett listára, amit a hatóság nem tüntet fel. Itt jegyzi meg azt is az eljáró versenytanács, hogy a legnagyobb jószándék esetében is előfordulhat, hogy a Biokontroll olyan szereket tesz fel a hivatalosnak mondott listájára, amit esetleg a NÉBIH nem fogad el, a szerlista tartalmáról kizárólag a NÉBIH dönthet, ahhoz hozzáadni vagy elvenni nem lehet és annak megjelenítésekor szerepeltetni kell, hogy az a NÉBIH listája, sajátként nem állítható be.

VII.4.8.3. Az üzletfelek gazdasági magatartásának befolyásolására való alkalmasság

- 234) Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a Biokontroll téves kommunikációja miatt a termelők azt hitték, hogy a Biokontroll listája is egy hivatalos (országos) lista, ezért azt használják, tehát az üzletfelek gazdasági magatartásának befolyásolására alkalmas a Biokontroll üzleti gyakorlata, ugyanis vállalkozás ezen üzleti kommunikációja jelentősen megnehezíti a szolgáltatása valós megítélését, illetve a más vállalkozás szolgáltatásával történő tárgyszerű összehasonlítást.
- 235) Fentiek alapján az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a Biokontroll megsértette a Tpv. 9. §-át.

VII.5. Összegzés

- 236) Az eljáró versenytanács a fentiek alapján a Tpv. 76. § (1) bekezdés f) pontja alapján megállapítja, hogy
- a Biokontroll 2015. március 30. napjától 2023. január 30-ig a Tpv. 8. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt tényállás megvalósításával megsértette a Tpv. 8. § (1) bekezdésében előírt tilalmat, mivel
    - a piaci helyzetére vonatkozóan olyan állításokat tett (pl. „az egyetlen hazai biotanusítványt kiállító cég”, „az egyetlen magyar biogazdálkodást tanúsító és ellenőrző szervezet”), amely az üzletfeleket megtéveszthette, tekintettel arra, hogy a rendelkezésre álló információk szerint az érintett piacon más vállalkozás is nyújtja ezen szolgáltatást,
    - a piaci részesedésével kapcsolatban megtéveszthette az üzletfeleket, tekintettel arra, hogy az üzleti kommunikációjában feltüntetett részesedési adatok esetében nem jelölte meg pontosan, hogy az melyik évre, valamint milyen területekre, továbbá milyen vállalkozástípusra értendő,
  - a Biokontroll Hungária Ellenőrző és Tanúsító Nonprofit Kft. 2015. március 30. napjától 2023. január 30-ig megsértette a Tpv. 9. §-át, mivel
    - azt az üzenetet közvetítette az üzletfelei felé, hogy az ökögazdálkodók pályázataiban során a támogatás feltétele a vele való szerződéskötés, szerződés fennállása, a pályázatok azonban ilyen kikötést nem tartalmaztak,

¹⁰⁸ VJ/47-98/2022.

- alap-feltételrendszerének kommunikációjával azt sugallta az üzletfeleknek, hogy a tanúsítás során az abban foglaltaknak kell megfelelniük, ugyanakkor a tanúsításra, illetve ellenőrzésre feljogosított vállalkozások az ún. biotanúsítás során a vonatkozó jogszabályoknak való megfelelést vizsgálják,
  - az ökogazdálkodásban használt szerlista kapcsán saját listát állított össze, amelyet úgy kommunikált az üzletfelek felé, mintha az lenne a mindenki által alkalmazható lista, holott ezt a listát a NÉBIH állíthatja össze,
- a Szövetség 2015. március 30. és 2023. január 30. között a Tpv. 8. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt tényállás megvalósításával megsértette a Tpv. 8. § (1) bekezdésében előírt tilalmat, mivel a Biokontroll piaci részesedésével kapcsolatban az üzleti kommunikációjában feltüntetett részesedési adatok esetében nem jelölte meg pontosan, hogy az melyik évre, valamint milyen területekre, továbbá milyen vállalkozástípusra értendő.

VII.6. Az alkalmazott szankciók

- 237) A jogsértés Tpv. 76. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tett megállapításán túlmenően az eljáró versenytanács az eset összes körülményének figyelembevételével az eljárás alá vontakkal szemben a Tpv. 76. §-a (1) bekezdésének l) pontja szerint a 78. § (8) bekezdése szerinti figyelmeztetést alkalmaz. Tekintettel azonban arra, hogy az eljárás alá vontak már kialakították a megfelelési programjukat, illetve a Szövetség akként nyilatkozott, hogy „*a Biokontroll által bevezetésre kerülő megfelelési programban részt vesz, így tisztviselői a megfelelési program keretein belül versenyjogi oktatásban fognak részt venni, valamint megfelelési program rendelkezéseit magára nézve kötelezőnek fogja elismerni.*”¹⁰⁹ külön nem írja elő ennek kialakítását, hiszen az már megvalósult és folyamatban van.
- 238) Az eljáró versenytanács jelen esetben a figyelmeztetést megfelelő szankciónak tekinti, továbbá a figyelmeztetés alkalmazásának Tpv. 78. §-ának (8)-(9) bekezdései szerinti feltételei teljesülnek:
- az eljárás alá vontak KKV-nak minősülnek, akikkel szemben első esetben előforduló, nem az EUMSZ. 101. vagy 102. cikkébe ütköző és (jelen esetben egyébként nem is értelmezhető) nem sérülékeny (koruk, hiszékenységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportjához tartozó) célcsoporttal szemben megvalósuló jogsértésről van szó;
  - jelen esetben az is feltételezhető az eljárás során tanúsított magatartás (végig együttműködő magatartás és a jogsértés azonnal abbahagyása) alapján – figyelembe véve a részleges és a jogsértést megelőzni ugyan még nem képes, de a megfelelésre irányuló szándékot jelző dokumentálási intézkedéseket –, hogy a vállalkozások jövőbeni magatartásának jogszerűsége, az újabb jogsértés elkövetésétől való tartózkodása így is biztosítható.
- 239) A figyelmeztetés alkalmazása megjelölt határidőben (120 nap) való igazolásának az előírását is jelenti, annak kereteit az eljáró versenytanács a jelen határozat rendelkező részében foglaltak szerint határozta meg és írta elő a Tpv. 76. §-ának (1) bekezdés l) pontja alapján.
- 240) Az eljáró versenytanács felhívja a figyelmet arra is, hogy a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 12/2017. számú, 1/2021. közleménnyel módosított, a fogyasztóvédelmi típusú ügyekben kiszabott bírság meghatározásának szempontjairól szóló közleményének VI.2. Megfelelési erőfeszítések elismerése című fejezete ismerteti a megfelelési programokkal kapcsolatos alapvető általános elvárásokat. A verseny- és fogyasztóvédelmi jogi előírásoknak való megfelelést és a jogsértés megelőzését biztosító belső eljárásrend kialakítása és alkalmazása során az eljárás alá vontaknak továbbá szem előtt kell tartaniuk működésüknek a sajátosságait, illetve az összes kereskedelmi gyakorlatra ki kell terjednie.
- 241) Az eljáró versenytanács hangsúlyosan felhívja a figyelmet, hogy gyakorlata alapján részletesen (időszerűen) dokumentált, a határidők tartását is igazoló hiteles bizonyítékokat vár el igazolásként (szintén a megjelölt határidőben). Az időközben megvalósított lépéseket is dokumentálni, összesíteni szükséges (ideértve pl. feljegyzések készítését, e-mailek, levélváltások bemutatását, a módosított saját vagy szerződéses partneri/egyéb kommunikációs gyakorlatok igazolását – még hozzá olyan mentésekkel, amelyek változatlansága biztosított).

¹⁰⁹ VJ/47-85/2022.

VIII. Egyéb kérdések

VIII.1. Megfelelési kötelezettség elmulasztása esetén felmerülő eljárási lehetőségek, a végrehajtásra való figyelmeztetés

- 242) Az eljáró versenytanács nyomatékosan felhívja a figyelmet, hogy amennyiben a figyelmeztetésben részesített vállalkozások (határidőben) nem hajtják végre, illetve nem folytatják a már bevezetett megfelelési programot vagy nem igazolják azt, akkor a Gazdasági Versenyhivatal a rendelkezésére álló információk alapján utóvizsgálatot indíthat vagy elrendelheti a program végrehajtását.
- 243) Amennyiben nem állapítható meg, hogy az előírt kötelezettség teljesült, akkor utóvizsgálat indítható a Tpvt. 77. § (1) bekezdésének d) pontja alapján, mely szerint a Gazdasági Versenyhivatal utóvizsgálat keretében hivatalból ellenőrzi az eljáró versenytanács végrehajtható határozatában előírt, meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartás tanúsítására vagy attól való tartózkodásra vonatkozó kötelezettség teljesítését, ha az a rendelkezésre álló adatokból nem állapítható meg.
- 244) A Tpvt. 77. § (6) bekezdésének d) és e) pontjai alapján a vizsgálónak az utóvizsgálatban előterjesztett jelentése alapján az eljáró versenytanács a feltétel teljesülésének, illetve az előírt kötelezettség teljesítésének megállapítása esetén az utóvizsgálatot végzéssel megszünteti, ennek hiányában elrendeli a kötelezettség végrehajtását, vagy amennyiben az nem indokolt, megállapítja a kötelezettség nem teljesítését, és bírságot szabhat ki
- 245) A Tpvt. 77. § (7) bekezdése szerint a (6) bekezdés d) pontja szerinti végrehajtásra a XII/A. fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy a végrehajtást az eljáró versenytanács rendeli el.
- 246) A Tpvt. XII/A. fejezete rendelkezik a Gazdasági Versenyhivatal döntésének végrehajtásáról. A Tpvt. 84/A. § alapján a végrehajtásra a fejezetben nem szabályozott kérdésekben az Ákr. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
- 247) Az Ákr. 133. §-a értelmében a végrehajtást – ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik – a döntést hozó hatóság, másodfokú döntés esetén pedig az elsőfokú hatóság rendeli el. Az Ákr. 134. §-a értelmében a végrehajtást – ha törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati hatósági ügyben helyi önkormányzat rendelete másként nem rendelkezik – az állami adóhatóság foganatosítja.
- 248) Amennyiben megállapítható, hogy az előírt kötelezettség nem teljesült (ideértve annak határidőben való igazolását is), akkor a végrehajtás elrendelése az indokolt: a Tpvt. 84/B. § (1) és (2) bekezdése szerint a vizsgáló az eljáró versenytanács döntésében előírt meghatározott cselekmény elvégzésére, meghatározott magatartás tanúsítására vagy attól való tartózkodásra vonatkozó kötelezettség (a továbbiakban együtt: meghatározott cselekmény) végrehajtásának elrendelésével egyidejűleg – ha a meghatározott cselekmény teljesítése más végrehajtási módon keresztül hatékonyan nem biztosítható – végrehajtási bírságot szab ki, továbbá a végrehajtási bírság a vállalkozással és a vállalkozás törvényes képviselőjével szemben egyidejűleg is kiszabható.
- 249) A Tpvt. 84/B. § (3) bekezdése alapján a napi összegben kiszabott végrehajtási bírságot a kötelezett a végrehajtás elrendelésétől a meghatározott cselekmény teljesítésének igazolásáig terjedő időszakra köteles megfizetni. A végrehajtási bírság legkisebb napi összege vállalkozás esetében ötvenezer, vállalkozásnak nem minősülő természetes személy esetében tízezer forint, legmagasabb összege vállalkozás esetében a végrehajtási bírságot kiszabó végzés meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevétel egy napra jutó összegének egy százaléka, vállalkozásnak nem minősülő természetes személy esetében ötvenezer forint.
- 250) A Tpvt. 84/B. § (4) bekezdése alapján az egy összegben kiszabott végrehajtási bírság legkisebb összege vállalkozás esetében kétszázezer, vállalkozásnak nem minősülő természetes személy esetében ötvenezer forint, legmagasabb összege vállalkozás esetében a végrehajtási bírságot kiszabó végzés meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevétel egy százaléka, vállalkozásnak nem minősülő természetes személy esetében ötszázezer forint.
- 251) Az eljáró versenytanács ebben a körben arra is felhívja a figyelmet, hogy amennyiben az eljárás alá vont mégsem minősül KKV-nek, úgy határozatát – mint jogsértőt – az Ákr. 120. § (1) bekezdése alapján módosítja vagy visszavonja (ha a hatóság megállapítja, hogy a másodfokú hatóság, a felügyeleti szerv vagy a közigazgatási bíróság által el nem bírált döntése jogszabályt sért, a döntését annak közlésétől számított egy éven belül, legfeljebb egy ízben módosítja vagy visszavonja).

VIII.2. Jogorvoslat

- 252) A Tpvt. 81/A. § szerint a jogorvoslatra a Tpvt. XII. fejezetében nem szabályozott kérdésekben az Ákr. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. Az Ákr. 112. § szerint a hatóság határozata ellen önálló jogorvoslatnak van helye, a 113. § (1) bekezdése szerint a közigazgatási per kérelemre induló jogorvoslati eljárás. A 114. § (1) bekezdése szerint az ügyfél – az önálló fellebbezéssel nem támadható végzések kivételével – a véglegessé vált döntés ellen közigazgatási pert indíthat.
- 253) A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 29. § (1) bekezdése az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait rendeli megfelelően alkalmazni. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése szerint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan – az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon – nyújthat be a bírósághoz.
- 254) Az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdése alapján elektronikus ügyintézésre köteles az államigazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet és annak jogi képviselője.
- 255) A Kp. 39. § (6) bekezdése szerint – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs. Ugyanakkor a Kp. 50. §-a szabályozza az azonnali jogvédelem iránti kérelmet az alábbiak szerint. Akinek jogát, jogos érdekét a közigazgatási tevékenység vagy az azzal előidézett helyzet fenntartása sérti, a közvetlenül fenyegető hátrány elhárítása, illetve a jogvitára okot adó állapot változatlan fenntartása érdekében a perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságtól az eljárás során bármikor azonnali jogvédelmet kérhet. Azonnali jogvédelem keretében kérhető a halasztó hatály elrendelése is. A kérelem benyújtható a keresetlevéllel együtt is. Ha nem a keresetlevéllel együtt nyújtják be, a kérelmet a bírósághoz kell benyújtani. A kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell.
- 256) Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 37. § (1) bekezdése szerint a bírósági eljárásért az Itv.-ben megállapított illetéket kell fizetni.
- 257) Az Itv. 45/A. § (2) bekezdése alapján az illeték alapjára a 39-41. §§-ban foglaltakat, az illeték mértékére a 42. §-ban foglaltakat kell alkalmazni a marasztalási perben, valamint akkor, ha az eljárás tárgya adó-, illeték-, adójellegű kötelezettséggel, társadalombiztosítási járulék- vagy vámkötelezettséggel, versenyfelügyeleti üggyel, sajtótermékkel és a panaszügyek kivételével médiaszolgáltatással, továbbá elektronikus hírközléssel vagy közbeszerzéssel kapcsolatos.
- 258) Az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján a közigazgatási bírósági eljárásban a felet illetékfeljegyzési jog illeti meg. Az Itv. 59. § (1) bekezdése szerint az, akit tárgyi illetékfeljegyzési jog illet meg, mentesül az illeték előzetes megfizetése alól. Ilyen esetben az fizeti az illetéket, akit a bíróság erre kötelez.

Budapest, 2024. június 10.

dr. Pánczél Márk
versenytanácsstag

dr. Köhalmi Attila
előadó versenytanácsstag

dr. Szoboszlai Izabella
versenytanácsstag